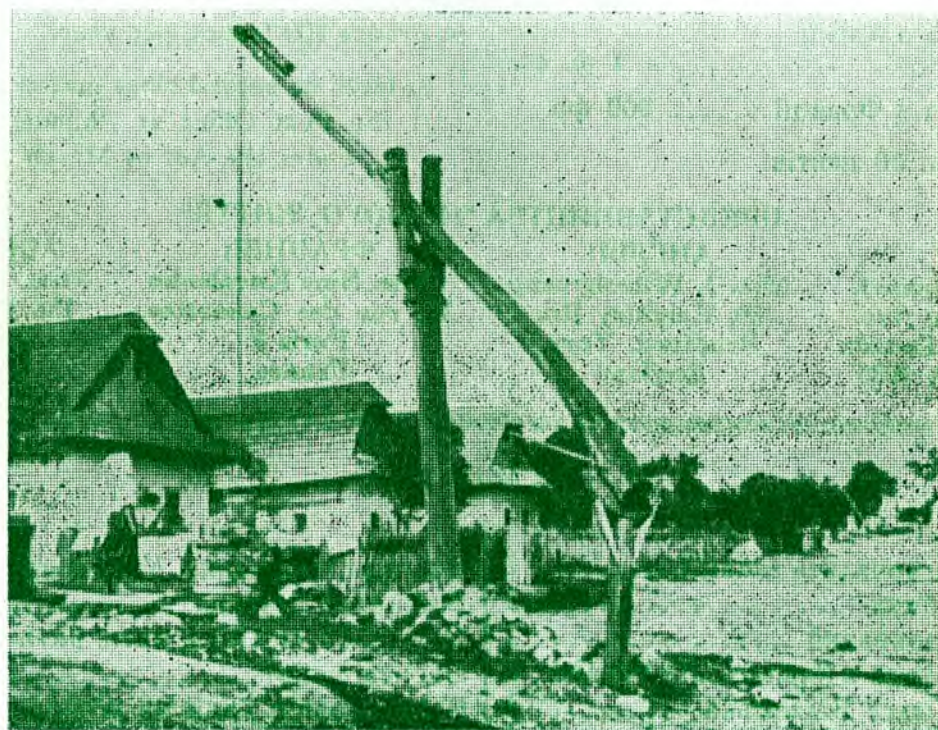

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Липень

Ч. 7 1954

July

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XI. ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1954. Ч. 7-8.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу
909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах Америки
для членок Союзу Українок Америки
залишається в 1953 р. 2.50 дол.

Річна передплата для нечленок 3 дол.

Передплата в Канаді 3 дол.

Річна передплата в Англії
й Австралії 1 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодиноке число 30 центів

OUR LIFE

VOL. XI. JULY-AUGUST No. 7-8

Edited by Editorial Board

Monthly publication except August, of the Ukrainian
National Women's League of America, Inc.

909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States for members
\$2.50 per year; non-members \$3.00 per year, half
year \$1.75. Subscription in Canada \$3.00 per year,
half year \$1.75. Subscription in England and
Australia 1 pound sterling, per year. Subscription
in France 800 francs, per year.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

КАНАДА:

Mrs. Lewka Romanuk
1252 Broadview Ave.
Toronto, Ont., Canada
Telephone: HA 6036

АНГЛІЯ:

Mrs. I. Witoshynsky
30, Keighley Rd.
Bradford, Yorks.
England

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
14, rue des Cannettes
Paris 6
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe, N.S.W.
Australia

З М І С Т

О. Генгало: Вже почались вакації	1	Виховний порадинок. Морожене	16
О. Лятуринська: xxx	2	Вишивана суконка	17
М. Біляк: Наші роковини	2	Н. Костецька: Пити, пити, пити	19
М. Логуш: Жіноцтво в Карпатській Україні	3	Овочеві напої	19
Нові книжки: Ольга Бачинська	4	Р. Завадович: Тодірків літачок	20
О. Лотоцька: З далекої дороги	5	Роляник: На фармі	21
Л. Б.: Коза Дереза	7	О. Лотоцька: Конгрес Міжнародної Жі- ночої Ради	23
Д. С.: У Музею Людини в Парижі	8	Деклярація з приводу святкування роко- вин Переяслава	24
Л. Б.: З-над синього Дунаю	9	Союз Українок Аргентини	25
Н. Пазуняк: Над могилою В. Шевельової .	10	Обеднання Українських Жінок у Венезуелі	25
46 Відділ при праці	11	Вісті з Централі. При громадській роботі	26
Посмертна згадка. Перегляньмо книжки! ..	12	Д. Ярославська: Жінка з моєю долею ..	31
Care for children of the Hard Core DP's	13		
A Day in Camp Kindergarten	14		
Р. Коцик: Травник коло хати	15		

Світлина на обгортці: Криниця в закарпатському селі

Вже почались вакації

Знову надійшли вакації і перед батьками встає проблема, що робити зі шкільною молоддю у літні, гарячі місяці, куди її вислати? Чи десь на відпочинок, чи на оселю, чи може на пластовий табір? Кожна з матерей твердить, що її дітям конче треба відпочинку і з тим треба погодитись, бо нашій молоді відпочинок по шкільній науці є необхідний. Зараз стоїть тільки питання, що таке відпочинок? Чи повне безділля можна назвати відпочинком? Ні, і ще раз ні. По днях, а деколи вже по годинах безділля настає якась нудьга, незадоволення, які не дають почуття повного відпруження.

Батьки часто забувають, що ми живемо тепер у дуже відмінних обставинах від тих, в яких вони проживали в своєму молодому віці, а це треба завжди враховувати. На рідних землях не було такого нервового напруження, життя плило більше ритмічно, спокійно. Навіть великі міста не мали такого руху і ми всі пригадаємо, що ми rado ходили пішки до школи і то нераз цілу годину і більше, ми мали час побігти й на близьку спортову площу і там вправляти різні роди спорту, а в суботу чи неділю йшли на більшу чи меншу прогулянку. Ми мали доволі фізичного руху і наші м'язи розвивались нормально. Рух є так само потрібний для фізичного розвитку, як відповідний харч і тому не треба боятись, що дитина втомиться. А що бачимо тут? По руханці, спорті чи прогульці наша молодь часто передчасно втомле-

на і це є лише доказом як мало є їхні м'язи, серце, їхній організм розвинені.

Коли приглянемось малим дітям дошкільного віку, то побачимо, що ці малі, на перший погляд слабкі істоти, цілий день бігають, скачуть, схиляються, перекидаються і тяжко побачити здорову малу дитину в часі дня без руху. Сама природа вчить дитину, що рух для її розвитку необхідний. У шкільному віці накидається нашій дівчорі вже певний режим. У школі треба тихо сидіти, вдома вчитися, близько немає спортової площі, щоб там побігати чи загра-ти відбиванку, парки задалеко, щоб кожного дня піти на прохід, а в неділі в найкращому разі наша молодь виїздить автoм далеко поза місто, але час їзди є часто довший, як саме перебування в природі. Тому не жаліймо нашим дітям у часі вакацій руху, якого їм так потрібно і то в чистому повітрі, без отруйних газів і пороку великих міст. Рух — це життя.

Коли пригадаємо, що ми ніколи не мали більше друзів і приятелів як у молодості, коли пригадаємо, що ми ніколи так не тужили за товариством, як у молодих роках, то зрозуміємо тугу наших дітей за таборами, за друзями, товаришами.

Теж треба звернути увагу, що наші діти, ростуть серед чужого оточення. Батьки працюють заробітково, часто фізично і не мають часу і сили виховувати систематично своїх дітей і протидіяти впливам невідповідного оточення, кіна, телевізії, вулиці тощо.

У шкільному році так мало часу присвячує наша молодь предметам українознавства, історії, географії, літературі, мистецтву і мові, бо не має на це доволі часу. Самі курси українознавства охоплюють лише малу частину нашої молоді. У виховно-вишкільних пластових таборах входять ці ділянки в легкий спосіб у програму дня у формі гутірок при вогниці, чи пластових гор, де набуте знання закріплюється.

Коли врахуємо всі ці компоненти, то нам стане ясно, що вимріяним середовищем для нашої молоді в часі вакацій є літні табори, а зокрема виховно-вишкільні пластові табори, з відповідним складом виховників і дбайливо приготованим пляном зайнять.

Пласт не був ніколи самоціллю. Пласт учить стати лицем до життя, учить як бути успішним в боротьбі з життям, але при тому вчить бути чесним у цій боротьбі.

Що значить мати змогу безжурно провести кілька тижнів часу серед свого рідного гурта, у своєму оточенні, серед тихої природи, без галасу міст, на чистому повітрі, в доброму настрої, гартуючись духово і фізично, випробовуючи свої сили в здоровому змаганні, може оцінити вповні лише той, хто сам перейшов такі табори, або мав змогу зблизька приглянутись до безжурного таборового життя, повного руху і праці, повної юної романтики і радісних переживань.

Оксана Генгалo

Досі співає, досі не вяне
слава про розум, слава про вроду,
слава про помсту на деревлянах.
Нам же сьогодні, ще й у негоду
пісня про Ольгу люба усім.

Віща. Владарка. Руси піклунка.
Бідних і сиріт дбаха і мати...
Де по знахарках, де по чаклунках
про скарбівницю б нам розпитати
з скарбом заклятим і чарівним?

Десь заповідник квітне у руті.
Плесо дзеркалять ясні криниці.
В них би умитись, вроди набути
мудрости, віри! Всі яснолиці,
підем у світ ми з перцем скарбним.

Мов допасован він на мізинчик.
Кажуть, закляте в нім віщування.
Дивний, предивний врублен камінчик,
переливає аж до багряна.
Перстень княгинин, гей не згубім!

Наші роковини

У цьому році минає 70 літ нашого пробудження до рівноправного життя. Тоді невеликий гурт українських жінок із Н. Кобринською у проводі кидає перші кличі. Ставить домагання на право освіти для жіноцтва, на право праці, на право голосу і на рівне право перед законом. До того часу жінок уважали за слабші істоти, що наче не були повнолітні, не могли бути опікунками своїх дітей, не могли виступати в суді, не могли здобути вищої освіти ітд. А тут почалась боротьба за здобуття того всього, боротьба, яка й досі і ще незакінчена.

Та українська жінка ніколи не була самолюбна. Інтереси і добро загалу вона все ставила понад інтереси власні і своїх організацій. Добро і щастя народу були в неї завжди на першому місці, а щойно на другому ставила вона свої домагання. Доказом того є факт, що у всіх громадських установах щедра рука жінки допомагала класти основи і досі є важним господарським чинником.

Українське жіноцтво, розкинене по цілому світі, мусить цей

рік гідно відзначити. Українська жінка на рідних землях не має можності цих роковин відсвяткувати. Вона має замкнені уста і звязані руки. Але так, як цілий нарід, так і вона — зброї не склала. І для нас, розсіяних по цілому світі, боротьба ще нескінчена. Українське жіноцтво на еміграції зайняло виразні позиції. У часі, коли цілий світ прагне мира і то мира за всяку ціну, воно розуміє, що "мир за всяку ціну" приносить за собою знов неволю. "Мир за всяку ціну" це повільне і рабське конання народу. Тому українська жінка хоче справедливого миру в цілому світі, миру, що дає право на свободне життя кожного народу, а в тому і України.

Рік 1954 проголошено ювілейним. Він повинен не тільки дати нам перегляд усіх здобутків. А повинен також стягнути у ряди жіночих організацій усе свідоме українське жіноцтво. Майже у всіх країнах українського поселення діють жіночі організації. Приєднуйтесь до існуючих гуртів, творіть нові, де їх немає! Нехай 70-ліття застане всіх при праці, всіх готовими до великої хвилини! Дер-

жись звязок із Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій яка гуртує все жіноцтво і випрацьовує йому напрямні!

Святкування відбудуться в різних країнах і в різних місцевостях восени 1954 р. Вже тепер слід подумати про підготовку програми і про всі справи, звязані зі святкуванням. Більші центри уже намітили час і форму святкування. У Нью Йорку відбудеться ювілейний бенкет для своїх і чужих гостей із програмою. У Шикаго це буде маніфестація з участю Перли Места. У Дітройті плянують академію з музично-вокальними точками. Менші центри можуть перевести публичне святочне засідання з почесною президією, привітаннями та інсценізацією. Малі Відділи можуть обмежитись до святочних сходин із рефератом і товариською гутіркою.

Тільки підготовка повинна вже початись. Нехай нас не відстрашує від того літня спека чи віддаль. Вступні заходи треба вже тепер поробити, коли хочемо восени гідно відсвяткувати наш ювілей.

Марія Біляк

Українське жіноцтво в Карпатській Україні

Українська жінка, що поруч свого природного призначення жінки-матері впродовж всієї історії українського народу відіграла важливу роль в громадському, політичному, культурному та державно-будівничому житті, не відставала від свого завдання і в Карпатській Україні. Свідома свого покликання, вона пішла слідами своїх сестер по той бік Карпат, як виховниця нових поколінь, вірний друг чоловіка чи то в шоденних турботах за існування, чи як дружина героя-борця за волю.

Для скріплення і піднесення її свідомості і обов'язків жінки-матері та громадянки служили їй великі постаті славного українського минулого з княжої доби, татарських лихоліть, пізніше з визвольних змагань, а також визначні громадські діячки і письменниці Наддніпрянщини, Галичини та Буковини.

Оповідання Марка Вовчка, поезії Марійки Підгірянки, твори Ольги Кобилянської, Наталі Кобринської та Лесі Українки, в яких змальовані героїчні і зразкові постаті української жінки, були тією духовою силою, яка в неймовірно короткому часі причинилась до виховання свідомого жіноцтва в Карпатській Україні, сповненого любовю до України і прагненням боротись за національні ідеали та присвятити все своє життя для здобуття волі і незалежності українського народу.

Не випадком є той факт, що Карпатська Україна по тисячолітній неволі, політичному гнітові й економічній та культурній відсталості, за не цілих 20 років дійшла до вершка національної зрілості і проголосила себе незалежною державою.

Коли зважити те, що до першої світової війни впродовж десятиріч велася безпощадна й жорстока мадяризація навіть найбільш віддалених верховинських сіл, — з наказу влади немилосердно карано дітей в

школах за кожне сказане мадярське слово, — то це в першу чергу заслуга української матері, яка зберегла чистоту рідної мови, навчила своїх діток рідних пісень, вщипляла їм любов й пошану до прадідівських традицій і звичаїв, до рідної ноші й народного мистецтва. Щоправда, були й такі, що від-

Ірина Невіцька, письменниця й організаторка жіноцтва на Закарпатті

щуралась рідної мови, забули свої пісні, батьківські звичаї й вбрались у чуже піря. Та хіба ж могли вони блукати в темряві, збаламучені в чужих школах, чи чужим середовищем?

Коли повстала Карпатська Україна, в більшості з них озвлася в жилах українська кров і зрозумівши, якої матері вони діти, публічно каялись і прирікали все своє життя працювати для добра українського народу.

Велику заслугу в розвитку жіночого руху на Карпатській Україні мало безсумнівно жіноцтво Галичини й Буковини, яке наперекір мадярській владі постійно утримувало тісний зв'язок з своїми сестрами по цей бік Карпат. Жіночий рух в Галичині, що оформився в „Товаристві Руських Жінок” за ініціативою Наталі Кобринської

й пізніше прийняв назву „Союз Українок”, під проводом таких визначних громадянок як Олена Кисілевська, Олена Залізник, Ольга Басараб вже до закінчення першої світової війни мав за собою великі осяги і це було стимулом для поживлення жіночого руху і в Карпатській Україні. Часописи й журнали, що виходили у Львові „Нова Хата”, „Жінка”, „Українка”, а зокрема „Жіноча Доля”, та згодом „Жіноча Воля”, „Світ Молоді”, які під редакцією Олени Кисілевської виходили в Коломиї, пресникують в Карпатську Україну і збуджують жіноцтво до національно-освідомої та культурно-освітньої праці. Вже по першій світової війні коли „Підкарпатська Русь” прилучилась добровільно до Чехословацької республіки і наступив період свободнішого існування, жінки Карп. України беруться з великим завзяттям до організування свого власного життя. Під керівництвом визначних громадських діячок, як Ольга Волошин, письменниця Ірина Невіцька, Єлисавета Станько, сестра відомих громадських діячів братів Браццайків, Ольга Грабар, дружина губернатора, засновується „Жіночий Союз” з осідком в Ужгороді. „Український Жіночий Союз” в Празі тісно співпрацює з жіноцтвом в Карпатській Україні і служить йому досвідом та порадами в розвитку всебічної діяльності українського жіноцтва.

В 1924-ому році прибуває зза кордону, як делегатка „Союзу Українок” на Жіночий Зїзд в Ужгороді Олена Залізник з Відня, щоб навізати офіційний контакт, але на жаль натрапляє як представниця недержавної нації, на перешкоди з боку чеського уряду. До „Жіночого Союзу” припливають що раз то нові члени. Заснуються гуртки, цебто філії „Жіночого Союзу” по всіх більших містах, а пізніше й селах Карпатської України, і таким чином притягаються до праці всі верстви

українського жіноцтва. Слід тут згадати таких невтомних і визначних діячок, як пп. Бірчак, Алиськевич, Устиянович, Балицьку, Віммер та інших, що походили з Галичини чи Буковини, але по розвалі Австро-Угорщини залишилися у Карпатській Україні і розгорнули тут надзвичайно активну діяльність у всіх ділянках життя країни, в „Учительській Громаді”, „Пласті”, „Просвіті”, „Соколі” та інших культурно-освітніх та добродійних організаціях.

До них долучувались молоді ідейні жінки, як пп. Свереняк, Маруся Руццак-Гренджа-Донська, Боршош-Кумяцька, Ворон, Лацанич, Мандзюк, Вереш, Шерегій та безліч інших. Величезну роботу виконують учительки, які жертвуючи весь свій вільний час, присвячують себе щілковито для праці серед селянства. Організують культурно-освітні курси, театральні гуртки, дбають про покращання гігієнічних умов у відсталих й убогих верховинських селах та навчають опіки над немовлятами. Ця діяльність коле очі москвофілам і вони роблять наклепи на своїх колег й чеська влада застосовує дисциплінарні кари супроти таких учительок, а навіть звільняє їх з праці, закидаючи їм протидержавну діяльність на користь „якоїсь чужої” країни. Хочу згадати тут таких свідомих і дуже активних учительок, як Єлисавета Кузьма з Мукачєва, Маруся Петричко з Чинадієва, Гануся Добей з Перечина, Юлія Білак з Нересниці, Маруся Коперльос з Середнього, Миколая Божук з Рахова та інші. Вони беруть участь у різних зїздах, чи то пластових, чи „Учительської Громади”, чи жіночих, виголошуючи палкі промови і закликаючи все жіноцтво до активної праці.

Годі охопити кількома словами всесторонню діяльність і всі проблеми, перед якими стояло жіноцтво Карпатської України. В першу чергу треба було запобігти недоживлюванню і недостаткам дітей бідного населення, які нераз не могли відвідувати школу через брак одягу, взуття. „Жіночий Со-

НОВІ ВИДАННЯ

Інж. Андрій Качор: ОЛЬГА БАЧИНСЬКА. Нарис її життя та громадсько-кооперативної праці. Вінніпег 1954. Накладом „Братства Маслосоюзників“ у Канаді й США. Ст. 32 і 3 світл.

Цього місяця минає три роки, як померла в рідному краю наша визначна кооператорка і громадська діячка. Наша по смертна згадка тоді далеко не охопила всіх ділянок її праці, всіх її громадських заслуг. Тому треба повітати почин Братства Маслосоюзників, що зібрали її життєписні дані й видали її життєпис.

Із сторінок цієї невеличкої книжки виростає щойно її по-

юз” організує збірки одягів, харчів для убогої Верховини, веде акцію боротьби з туберкульозом. Для цієї цілі звязується з американською і канадською еміграцією, звідки дістає значну поміч.

На зразок кооперативи „Українське Народне Мистецтво” в Галичині засновується в Ужгороді кооператива „Домашній Промисл”, яка займається збутом виробів народного мистецтва і це дає можливість заробітку селянкам.

Восени 1935-го року відбувається в Ужгороді величавий краєвий конгрес жіноцтва Карпатської України, який триває три дні і в якому беруть участь делегатки з-за кордону та біля три тисячі жінок. Під час зїзду відбувається маніфестаційний похід містом, якому приглядається кілька тисяч населення тодішньої столиці Карпатської України. На цьому конгресі зроблено підсумки 15-літньої праці жіноцтва та поставлено нові завдання, які українське жіноцтво гідно намагається зреалізувати і успіх їхніх зусиль виявився незабаром. Рівно за три роки здійснилися мрії невтомних працівників за встановлення власної держави, в чому неабияку заслугу мало жіноцтво Карпатської України.

Марія Логущ

стать. Пізнаємо її родинне середовище, перші кроки в професійному житті і громадський вишкіл, що його вона перейшла в Стрию, під умілим руководством Євгена Олесницького. А потім розгортається там же її фахова і громадська праця. Ми довідуємось про її незвичайне вміння книговода, що спершу підносить „Задаткову Касу” в Стрию, а потім „неначе сейсмограф” докладно і своєчасно показує всі осяги і хиби праці Маслосоюзу. Зокрема підкреслено її вміння руководити молодшими книговодами, піддержувати і допомагати їм.

І тому, на тлі цього фахового стажу, ще більшого значення набирає громадська праця Ольги Бачинської. Бо й фаховий її шлях надиханий ідейністю і любовю до свого. Тут вона ступала поруч із нашими голоподарськими діячами, приєднуючи до їх розмаху свою жіночу точність і чутливість. А в громадській праці вона була піонером. Чи опікуючись домашніми помічницями чи засновуючи школу шиття і крою для міщанської молоді — усюди вона вносила — окрім теплоти своєї душі — також строгу діловість, обумовлену її довголітньою фаховою працею.

І як воно не дивно — ця працююча, добра і ділова жінка розгорнула своє зацікавлення ще в одній ділянці нашого життя. Вона досліджувала народне мистецтво. Завдяки її заходам у неї знайшлася велика збірка взорів, яку подружжя Бачинських подарувало Національному Музеєві.

Незвичайно скромна у житті, вона не шукала признання чи похвал. Та тепер — із відстані часу можемо зачислити її до наших передових жіночих постатей. Осягнувши високий фаховий стаж, вона не замкнулась у його рямках, а входила в ті ділянки життя, що їх висувала актуальна потреба.

Українське жіноцтво вдячне авторові книжки інж. Качорові за цей її життєпис. **Л. Б.**

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

З далекої дороги

На лєтовищі у Стокгольмі рух. Чекаю на свій літак до Гелсінкі і в вухах шумить ще гук мотору. Ще ввижаються милі, усміхнені обличчя моїх співробітниць, що мене прощали на лєтовищі в Нью Йорку. Пп. Пелешок, Бенцаль, Марусевич — як далеко ви тепер звідсіля!

А за кілька годин спинились ми на лєтовищі біля Гелсінкі. Дош і мряка привітали нас. Та це все забулося, коли біля східців літака зустріла мене молода дівчина з квітами в руках.

— Чи ви Олена Лотоцька з Філадельфії? — промовила дещо твердою англійщиною. Вона висланиця Національної Ради Жінок Фінляндії, що прийшла мене привітати.

У готелі повний спокій. Так хочеться відпочати після довгої їзди! Завтра зібрання американської делегації для підготовки перед конгресом.

Вранці місто випогодилося. Серед дощу воно робить понуре враження і можу добре зрозуміти Олену Замзніак, що її охопила там ностальгія. Та воно чисте й тихе. Сьогодні якесь свято й руху майже немає. Ба-

гато людей на пішоходах. Будинки всі на один лад неначе касарні. Але церкви і офіційні будівлі гарні й стилєві.

Населення дуже ввічливе. Коли станеш на вулиці й розглядаєшся, зараз хтось приступить і питається, чим може допомогти. Спершу пробують по-фінськи, а потім по-англійськи. А коли хтось не знає англійської мови, то зараз шукає серед прохожих, чи не знає хто по-англійськи.

Які дивні, суворі в них обличчя! Невродливі, кремезні мужчини з широкими лицями, незугарні жінки з малими очима. Із їх погляду бе суворість, заклопотаність. Але дуже гарні, стрункі їхні діти і дуже дбайливо зодягнені.

Нарешті зійшлась американська делегація в найбільшому готелі. Нас близько двадцять осіб, то ж треба з усіма привітатись і розказати про враження подорожі. Майже з усіма я знайома зі співпраці та вступних нарад у Нью Йорку. Голова делегації проходить коротко постанови цих нарад і повідомляє про деякі зміни у призначеннях до комісій.

Голова СУА Олена Лотоцька у крузі своїх співробітниць на лєтовищі в Нью Йорку:

Зліва: пп. Марія Марусевич, Олена Лотоцька, Катерина Пелешок і Іванна Бенцаль.

Групка нас виходить на місто. Сьогодні день уже вільний від нарад і нам хочеться разом пообідати. Нам порадили гарний ресторан недалеко від нашого готелю. Розглядаємось. Мої американські товаришки багато подорожували, але у Фінляндії вони вперше. У них подібні враження, як і в мене. Хоч ми всі скромно зодягнені, бо знали, що їдемо в країну, яка тільки що залікувала рани важкої оборонної війни, проте дуже відбиваємо від оточення. На нас усі зглядаються.

У ресторані повно. Багато молоді і то разом при столі зі старшими. Видно, що мають багато спільного, бо дискусії йдуть повним ходом. При їжі пють багато молока, 2-3 склянки при обіді. Окрім того лється пиво. — Пиво фінське недобре, але мокре, — почувала я пізніше від знайомої фінки.

Іду скоро на спочинок, щоб набрати сил. Хто повірив би, як змучить дорога літаком, коли сидиш нерухомо 18 годин?

Другого дня перед полуднем приймає нас, американську делегацію, амбасадор ЗДА. Спершу коротке привітання і коротка гутірка з кожною з нас. Мушу сказати, що моя особа викликає все певне зацікавлення, не завдяки мені, а невеличкому додаткові, що слідує по моему прізвищу. На звук — голова Союзу Українок Америки — амбасадор розпитав докладніше, що й як. Так само було учора з головою Національної Ради Жінок Фінляндії.

Американська делегація на конгресі МЖР у Гелсінкі

Перша зліва голова СУА Олена Лотоцька, друга (сидить) голова делегації і містоглова Національної Ради Жінок Америки п. Спеффорд.

Під час того приймали нас вином, а хто його не пе, як я — дістав помідоровий джус. Угрупувавшись у прийомній залі амбасади, ми вислухали доповідь про Фінляндію, яку зробив амбасадор для „нашої інформації“ Він розказав дещо з історії, про політичне становище і господарські умовини країни.

Увечорі того ж дня була пресова конференція, ведена здебільшого фінською мовою. Промовляли голова Національної Ради Жінок Фінляндії та членки управи МЖР. Ми відійшли скоро на спочинок, бо вже вранці мала зійтись комісія переселення.

Кімната нашої комісії має ч. 7, а воно має своє значення в українській народній пісні. Може принесе щастя українським емігрантам? І справді починаємо знайомитись із собою: ті, що мають тут п'ять днів радити і співпрацювати. Голова комісії французенка п. Шевалій мило привітала мене і перебрала від мене звідомлення про українську еміграцію, що має бути предметом нарад. Нашвидку переглянувши, показала присутнім, як зразок переглядно поданого матеріалу. Здається початок добрий?

Зараз же підійшла до мене шведка й привітала російською мовою. Вона жила довший час у Росії й володіє нею, отже ми постановили в розмовах користуватись нею, бо по-англійськи вона так добре не говорить. Підійшли й німкині, бо почули, що у нашій праці великий уступ присвячений залишенцям у Німеччині й Австрії. Виявили своє прихильне відношення і розуміння українських справ — англійська, бельгійська, норвежська та австралійська делегатки. Мабуть праця піде нам добре, коли є стільки доброї волі в кожній. Коли б тільки стало часу! Матеріалу дуже багато, як показувала голова комісії п. Шевалій.

А увечорі відкриття конгресу. Велика зала університету вщерть виповнена. За президентським столом пізнаю голову МЖР д-р Жанну Едер і голову Фінської Національної Ради п.

Маргариту Сунд-Боргман. Грає жіноча оркестра. Промовляє міністер освіти Фінляндії фінською мовою, яку зараз же перекладають англійською і французькою. Вітає конгрес голова міста. Вкінці — промова голови МЖР д-р Жанни Екер — на тему „Жінка в атомовій добі“ Вона є гаслом конгресу і хоч коротка, проте ясно схоплює й подає напрямні.

Вперше бачу тут усіх делегаток, об'єднаних разом. Представляють голів делегацій. Переважає Європа, але є заступлена Австралія, азійські країни, Південна Африка. Шукаю місця канадійської делегації. У її складі їде делегатка, що мене цікавить. П. Робінзон із Монреалу є головою Союзу Жидівських Жінок Канади і увійшла поміж канадійських делегаток. Подібно, як і я — голова Союзу Українок Америки у склад американської делегації. Вона напевне заступатиме потреби жидівського жіноцтва у світі, але їй товаришить у цьому змаганні численна делегація Ізраелю. А я тут сама одна!

Другого дня рано — знов наради. Мені дозволено побувати й на інших комісіях, де я внесла український матеріал. І так якийсь час я провела в Комісії Опіки над дитиною, де на нарадах розглянули нашу працю „Творення навчальних станиць у таборах залишенців — акція Комітету „Мати й Дитина“. Також маю намір побувати й на комісії жіночої праці, де внесено реферат О. Трофимовської „Праця жінки в УОСР“

По полудні прийняття для всіх делегаток у літній палаті президента. Там дружина президента п. Пасіківі, що перейняла протекторат над конгресом, приймає нас чаєм. Літня палата, серед парку, дуже скромна. У залі прийнять, по середині — старша, скромна жінка в чорному вбранні, а поруч неї голова МЖР і голова Фінської Національної Ради. Ми підходили по черзі. Знов бачу в її очах оте здивування на звук мого прізвища з тим важливим додатком. Вона переходить на росій-

ську мову і прохає вибачення, що української не знає.

Потім творяться групки делегаток, що п'ють чай, і гуторять. Пані президентова грає роллю господині, бо переходить від групи до групи. Бачу, що вона володіє різними мовами і почувши якою мовою група говорить, свобідно впадає в неї. А в нашій групі вона знов переходить на російську, роблячи мене осередком уваги. Вона знає про Україну і її багатства і чула про змагання українського жіноцтва. Я розказую їй дещо про нашу боротьбу, про наші жіночі організації та їх цілі. Вона багато з того вже чула, а в дечому потребує точніших інформацій. Справді, багато сказала мені увага цієї сивоголової жінки, що не все могла виявити словами!

По чаю ми оглянули цілу літню резиденцію президента. Вона невелика і скромна. Є в ній багато фінського народнього мистецтва, яке дуже тут плекають. В одній залі уміщені портрети усіх дружин през. Фінляндії і вже красується портрет п. Пасіківі, що ось уже незабаром попрошає президентську палату. Коли вона стане звичайною фінською громадянкою, можна буде щиро й одверто з нею поговорити.

Ще один день нарад і вже відміна: комісія переселення їде на оглядини (кожна комісія має оглянути дотичну ділянку своєї праці у цій країні). Нам мають показати, як Фінляндія примістила переселенців із Карелії, що мусіли покинути країну, коли її зайняли большевики. Двома автами повіз нас туди міністер лісів і ресурсів п. Овінгуфвуд. Це скромний і ввічливий чоловік, що дбайливо поінформував нас про все. Ми оглянули господарства переселених фінів, відвідали їх у хатах, погуторили через перекладача. Хоч минуло 12 літ від їх еміграції, вони вже зовсім загосподаровані й почувають себе дома. Недаром же мають власну державу!

Олена Лотоцька

(Докінчення буде)

Коза-Дереза

(З нагоди постановки дитячої оперетки)

З дитячих літ виринають уривки мелодій. “А я рак-небо-рак, я не простий козак”, або — “А я коза дереза, пів бока луплена” Колись це давало стільки радості! Чому, чому не чують цього тепер наші діти?

Коли школа при парохії св. Миколая у Філадельфії задумала поставити цю дитячу оперетку, то здавалось воно здійсниться. Бо й справді, як наблизити їм українську музику, коли не з рук великого майстра Миколи Лисенка? Він прекрасно розумів дитячу душу і зумів вичарувати з мотивів народніх пісень оцю лісну казку.

Лібретто Дніпрової Чайки обіймає простеньку дію: купно і втечу кози та зустріч її з іншими лісовими звірями. Тексти пісень прості і звучні та легко запам'ятовуються. Вони збагачують музичне знання кожної дитини і легкі пісні входять в її щоденне життя.

Та як поставити, як вивести її в теперішніх умовах? Вчителі школи українознавства навантажені заробітковою працею, а діти зайняті в школі, Пласті і музичному навчанні. До того великі віддалі і підбір “співаків” Тому й треба подивляти відвагу постановників цієї оперетки. Найбільше праці здається має музичний режисер при цьому. Тому рішили ми розпитати в л. Ірини Чумової про перебіг підготовки.

— Так, я перейняла музичну роботу при постанові. Режисувати погодилась учителька Ярослава Филипович. Та спершу йшла праця над сольовими партіями. Отже дуже важний був підбір співаків. Сім сольових партій і хор. Перш усього ми застановились над їх віком. Не можна було притягати малих дітей, що ще не вироблені у співі. Але й не думали ставити дорослими силами. Тому спинились над громадкою доросту у віці від 12-15 літ.

А тепер добір їх. Що має рі-

Виконавці дитячої оперетки „Коза Дереза“ у школі при парохії св. Миколая у Філадельфії:

Стоять: Коза-Дереза (Уляна Чума), Лисичка (Марта Шараневич), Медвідь (Ірина Кондра). Клячуть: Вовк (Христя Филипович), Рак (Н. Волощук), Зайчик (Ждана Кравців)

шати, слух чи голос? Найкраще, коли одне сполучене з другим. Та не завжди так є. У такому випадку треба дати перевагу слухові, вирішили ми. Бо правильне відспівання мелодій заважить на ході цілої вистави.

Ясно, що треба було вибирати зпоміж дітей нашої парохії. Бо всяка віддаль утруднює проби, забирає дорогий час. А наших дітей знала я зі школи українознавства, де давніше вчила співу. Тому вибирати не було трудно. Правда, треба було врахувати також сценічні дані співака. Хотілось, щоб Лисичка була звинна, Коза жвава, Вовк хижий, а Медвідь вайлуватий. Та звісно, ідеального вибору не могло бути. Врешті ми устійнили наш “ансамбль” і почалась музична робота.

Почали виявлятися її труднощі її. Арії Вовка і Медведя на-

писані для альтового голосу, а проте мають високі ноти, яких наші співаки не могли витягнути. А знов арії Лисички, Зайчика і Рака сопранові та мають низькі місця. Прийшлося дещо достосовувати до їх спромог. Вже й не кажу про інші труднощі, як напр. мутація, що її дістали хлопці, вибрані на Вовка та Медведя під час підготовки. Мусіли передати “ролю” дівчатам, а це означало нове вивчення арій.

Наперед йшла праця з “солістами” Козу-Дерезу я мала вдома, бо її грала моя дочка Уляна. А Лисичка, Зайчик, Рак, Вовчик, Медвідь і Дід приходили до мене вивчати партії. Праця йшла добре. Співаки швидко схоплювали (ми ж підбирали таких зі слухом!) і більших труднощів, поза тими, що я вище вичислила, не було. Та

як воно вийде, на сцені, коли почнуться проби з режисеркою?

О, тут щойно показалась вся вага роботи. Музичне оформлення цілості, впадання голосу (в одному місці на цілу квартиру нижче від тону акомпаніяменту) — а також зміни тонації — все вимагало великого напруження. Тут також треба було вивчати хоріві партії, які я відложила до часу, коли всі виконавці будуть разом. А вже й не згадувати про працю режисерки, що мусіла вчити “акторів” рухатись по сцені.

Це коштувало нас справді великих зусиль. Спершу здавалось, що з цього “хаосу” нічого не вийде. Я слідкувала за музичним ходом виступу, а п. Філіповичева за грою й рухами. Кожну сцену треба ще раз і ще раз повторювати. Здавалось — вивчили вже сьак так. А на другу суботу — неначе нічого не було роблено — все позабувалось. Все треба починати зпочатку.

До того ще втримування дисципліни. Працюємо з одним-двома солістами, а другі “звірі” нудьгують. Коза-Дерева “блазнує”, Зайчик підскакує, Лисичка танцює, а Медвідь тупає ногами. — Тихо, звірі! треба було нагадати. “Звірі” регочуть і показують ще більше штук.

Прошло кілька спільних проб і потрохи „хаос” упорядкувався. Співаки входили у свої ролі і почали виявляти в них свої риси. Вже бачимо, що Лисичка справді звинна, а Коза вмє підстрибувати. Оперетка набирає форм.

Розпитую ще про підготовку костюмів. Це робилось теж почасти вчительськими силами. Марія Морачевська, що має мистецьке відчуття і зручні руки, зладила маску для кожного звірятка. А Оля Селезінка, що пригадала собі поставу “Кози Дерези” в рідному краю, подбала про костюми. З цілої парохії позбирала старі кожухи і хутрянні камізелки. І так Медвідь дістав хутрянні боти, Коза білу безрукавку, Зайчик великі вуха, а Лисичка лисичий хвіст.

Що сказати про саму виста-

В Музею Людини в Парижі

На площі Трокадеро в Парижі, у величавому Пале де Шайо приміщений, між іншими, і Музей Людини. В етнографічному відділі музею є збірки народів всього світу. Зустрічаємо тут і українські речі, які, на жаль, є під чужими іменами. Напр. Гуцульщина є під Румунією, Чехословаччиною, Польщею, а не під Україною.

Нас дуже врадувала вістка, коли ми довідались, що Музей Людини влаштовує виставку вишивок Закарпатської України, Югославії і Чехословаччини. Цю збірку вишивок подарував Музеєві др. Яків Баарт де ля Фай, голандський знавець народнього мистецтва. Під кінець 30-тих років він перебував у тих країнах.

Нас найбільше цікавить збірка з Закарпаття. Вона поділена на три частини — Верховину, Гуцульщину і низину. У першій села: Волове, Люта, Ужок, Нижні Верещки, Воловець. Взори походженням старі й новіші. Дуже гарна збірка комірців (це неначе круглі підборідки, що не охоплюють шиї довкруги). Гуцульщина — села Богдан, Рахів. Тут уже видно низинку і христички. Цікаві взори з Косівської Поляни, що після рисунку

ву? Звісно, поставники її хвилювались, із биттям серця випускали кожного “звіря” на сцену. Та коли Рак не забув своєї кварти, а Медвідь витягнув високу партію, то здавалось — труднощі пройдені. А хори? Їх скріпили кількома дорослими голосами, що співали за сценою.

І так пройшла вистава. Не маємо наміру тут оцінювати її, бо до цього покликані інші чинники. Та вистачить сказати, що ціла зала була захоплена. Із сцени полились мелодії великого українського майстра і наша дівтора почула їх. В її ухах напевне застрягли уривки, що дзвенітимуть і пізніше та допоможуть зрозуміти й полюбити українську народню пісню.

Л. Б.

і красок ми в Галичині назвали б “косівськими, або навіть деякі “космацькими” Є тут також старі взори христичками у трьох піскових відтінках, є й виставки закінчені ясним фіолетом.

Підходимо до низинної частини — села Буштіно, Синевір. Бачимо тут христич і настилування (мабуть і переволікання, але за склом трудно розглянути). У Порошкові різномодні стіби. Всі взори переважно геометричні.

Крім вишивок є й світлини, що ілюструють життя закарпатських українців. Бачимо тут і карту Європи з темною плямою, яка вказує на положення Закарпаття (відомо, що французи погані географи). Зрештою це вивішено також для чужої публіки, бо тепер туристичний сезон у Парижі і ці пояснення прочитують люди в різною освітою з цілого світу. Виставка триватиме до кінця вересня.

Прикро стає, коли прочитаєте інформації для преси. Коли б вони хотіли держатись офіційної назви, то для Закарпаття вона тепер — Закарпатська область УРСР. Але чому “Подкарпатська Рус”? Це було тоді, коли Закарпаття було під чеською окупацією. Дальше читаємо таке речення: “Рутенці — українське населення, споріднене зі слов'янами південної Росії”. Поняття — рутенці, українці, південна Росія тут сплетені у дивовижній сполуці, ніяк не обгрунтованій. Що це значить “споріднені”? Які слов'яни замешкують південну Росію? Далі читаємо: “вони говорять українським діалектом” Що це значить? Чи для Музею Людини українська мова все ще є діалектом?

Виставка виявила не тільки великі можливості, які має українська вишивка, але й дуже слабу поінформованість виставців. Знаємо добру волю Музею Людини й сподіємось, що наші завваги приймуть до уваги.

Дарка С.

З-над синього Дунаю

Відень уже не раз оформлював українські музичні таланти. Там почала свою науку незрівнана Сальомея Крушельницька, там ставила перші свої кроки Любка Колесса. У музичній культурі наддунайської столиці виростав їх талант.

Сь знову між нами вихованка того середовища. Піаністка Дарія Гординська-Каранович має за собою довгий шлях музичної праці. Початки його сягають Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові. Та завершення музичної освіти настало у Відні, цьому місті старої музичної культури.

Пані Дарка жвава й безпосередна. Вона радо розказує про своє навчання, ще й захоплена своєю цікавістю. Питаюсь про її ранні музичні враження.

— О, сміється вона — я вже змалку любила міські катаринки і все бігала за похоронними оркестрами. Мої батьки завважили оте моє „музичне” зацікавлення. І коли тільки дійшла я до відповідного віку, стала вчитись у Музичному Інституті. Мала щастя вчитись у Василя Барвінського, якого згадую, як незрівняного вчителя.

А по хвилині надуми:

— Не знаю, чи була я йому й такою ученицею. Та мабуть я відплатилась за труд, вложений у мене, коли мене одну в 1932 р. вислали до Варшави на констест молодих піаністів, щоб своєю грою підтвердити заходи Музичного Інституту за право прилюдности. Музичний Інститут дістав його тоді.

— А потім? відповідає на мій запит. Студії у музичній високій школі у Відні у Штоермана, що був учнем Курца. О, це був чудовий час! Стільки вражень, стільки зусиль... Можна було почути великих майстрів — Завера, Шалька, Фуртвенгера, Тосканіні... Потім Meisterschule і перший власний концерт в Уранії.

— Що я грала? Бетговена, Брамса, Шопена і з наших Ревуцького. Як сьогодні памятаю цю програму. Бо хоч пізніш

грала багато трудніші композиції, проте ніколи так не хвилювалась, як тоді, першого разу.

Я пригадую піаністці, що була на її концерті в Граці у 1947. Це була перша зустріч української громади із нашою ар-

Дарія Гординська-Каранович

тисткою. Так, тоді Дарія Каранович обїхала цілу Австрію з концертами. Грац, Зальцбург, Лінц і Інсбрук. А окрім того грала для радіо. Старалась також просувати українських композиторів і згодом уже запрошуючи, клали їй це в умовини. Українська музика подобалась в Австрії.

А окрім того грала з віденською Фільгармонією. О, як живо плило музичне життя у Відні! Военні труднощі й повоенні злидні не поконали його. Відень і музика тісно звязані з собою.

Тут вона й знайшла собі товариша життя. Інженер Каранович любить і розуміє музику і це зблизило ще більше молоде подружжя. Чоловік піддержує її завжди в її мистецьких змаганнях.

А в Америці? Вже на кораблі Дарія Каранович дала концерт. Це була відома Queen Mary, я-

кою їхали тоді визначні політики. Нью Йорк зустрів її привітно. Слава віденської піаністки всюди відкривала їй дорогу. Спершу концерт у Таун-Гол, на якому між іншими вона грала Нижанківського, а потім часті виступи у клубах і каледжах.

— Так, бо тут осереджується в Америці музичне життя. Американці дуже музикальні — всупереч тому, що їх уважають людьми бізнесу і холодного розуму. Музику плекають у домах багатіїв і в клубах, а також молодь у каледжах та університетах радо її слухає. Тому для музик є часті нагоди виступу в таких замкнених гуртах — поза нагодами спільних чи окремих концертів.

— А як пробігає навчання музики?

— Ви думаете в Українському Музичному Інституті? О, це для мене велика втіха. Вперше зустрічаюсь із українською молоддю і вона така талановита! Цього року я перейняла заряд Муз. Інституту в Ньюарку, де живу. Підготовляємось тепер до закінчення півріччя, це дає багато роботи. Та я радію, що так багато нашої молоді вчиться і знання музики в нас росте...

— Коли почує вас українська громада в ЗДА?

— Поза Нью Йорком, думаете? Я працюю весь час над матеріялом для концерту. Ще недавно тому була запрошена у Філадельфії, а в квітні виступала на турне із співаком М. Мінським. Хотілось би побувати всюди, де живуть наші люди. Хоч частіше граю для чужих, проте найбільше задоволення дає мені гра серед своїх, де зразу ж постає лучність між публікою і мною...

— Не жаль вам за Віднем?

— Покищо праця не дає думати про те. Хоча мій звязок із Віднем не урвався, бо в Австрії живе багато знайомих музик та любов до моєї мами вища за мій сентимент до Відня.

Наша піаністка живе з матір'ю. Всі ми знаємо Олену Гор-

Думки над могилою Варвари Шевельової

Дня 7. грудня м. р. відійшла у вічність Варвара Володимирівна Шевельова, мати нашого визначного мислителя і вченого Юрія Шереха. Короткі біографічні згадки в пресі не вистачальні для її біографії, зате достатні для того, щоб відтворити в уяві духову магістралю її життя. Народилась 13-го грудня 1867 у Харкові. В дитинстві осиротіла; вчилась у Харкові і Петербурзі, згодом працювала як педагог у приватних домах. Одружилась із військовим Володимиром Шевельовом. Мали вони п'ятеро дітей. Щоб утримати родину придбався Варварі Володимирівній заробляти лекціями, шиттям і т. п. Під час першої світової війни чоловік її доходить до чину генерала, але внаслідок, в завірюсі подій зникає без вісті. Варвара Володимирівна поховала за свого життя четверо дітей і на свої похилі роки залишилась із одним сином Юрієм. У тому часі (вже за советської влади) прийшлося їй піти добровільно на важку фізичну працю, щоб тим дати синові змогу придбати освіту, а потім педагогічну працю. Так Варвара Володимирівна довгий час працює як прибиральниця в

динську, що є референткою суспільної опіки в Гол. Управі СУА. Вона горда зі своєї дочки та дочка може бути ще більше горда на свою матір. Бо Олена Гординська, що має за собою довгі роки громадської праці у рідному краю, не сховала свого досвіду-таланту, а примінила його серед жіноцтва Ньюарку. І так як дочка чарує слухачів звуками, що пливають з-під її рук, так мати знайшла любов і пошану серед жінок Америки завдяки своєму громадському виробленню.

Мати й дочка чудово розуміються. У їхньому мешканні в Ньюарку гамірно від звуків та людей. Та цей рух творчий, бо завжди дає вислід — чи то в громадській роботі матері чи в музичних успіхах дочки. **Л. Б**

одному тресті в Харкові і так „покутує“ за своє, в очах советської влади „злочинне“ минуле. Життя в підсоветському терорі, голод на Україні, страхіття другої світової війни, німецької окупації, фронти, нелюдські умовини евакуації, табори та фабрика визначили шлях її похилого віку. Ось і все, що знаємо. Мало та як дуже багато! Все своє довге і важке життя провела ця українська мати у важкій праці для дітей, для родини, в стражданнях, коли її діти передчасно відходили від неї назавжди, помимо її нелюдських зусиль обергати їх і вкінці, у повній посвяті себе тому одинокому, якого зберегла до своїх останніх днів біля себе.

Ті, що знали її в рідному місті, згадують її як людину надзвичайної доброти, а zarazом рівноваги духа, людину, яка вміла інших розрадити, заспокоїти, пролити світло своєї особистості в їхні істоти. Одна літня приятелька Покійної згадує: Варвара Володимирівна ніколи не нарікала на тягарі життя, вона їх переносила терпеливо і гідно. Навіть советські начальники того тресту, в якому працювала, з якоюсь підсвідомою пошаною ставились до неї, стільки шляхетности й гідности було в кожному рухові цієї скромної жінки. Коли ж довелося порозмовляти з нею, відчувалась незвичайно високо освіченість її.

Усі тягарі життя могла вона, не схитнувшись перенести тільки завдяки силі свого духа. Ця сила була більша від її фізичних спомог і тому вона на шляху своєму перемагала.

Насуваються у звязку з цим думки: уявна реальність мистецького твору — правдивіша нераз від тієї, яку зустрічаємо. Це є мистецька правда. Чому правду життя окремої людини в нашій дійсності найкраще пізнаємо аж тоді, коли вона перейшла вже поза межі болю. Коли ж ми слухаємо тепер деякі музичні твори Чайковського і слухали б їх двадцять ро-

ків тому — ми однаково могли б відчутти ту просвітленість і непереможну життєву печаль, і тиху радість любови водночас. І була б це і тоді і тепер не тільки правда мистецького твору, але й правда життя людини, опроміненої авреолем тихої і непереможної любови до дітей, до ближніх, до батьківщини, до світу добра, людини, що несе свою любов крізь труд, печаль і грозу життя до самого його краю. Для нас у цей мент життя з повним правом персоніфікує таку людину — покійну Варвару Володимирівну Шевельову на її власному життєвому шляху. І перед нею склонені голови наші. **Н. Пазуняк**

КРАЄВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ

У днях 1 і 2. липня відбудеться в Вінніпегу 16-та Краєва Конференція цієї великої жіночої організації, що є членом СФУЖО. Головною напрямною Конференції є праця над жіночою молоддю. В тій цілі буде дискусований плян, як охопити тут рожжених дівчат і молодих жінок в організаційні рямці та який підхід знайти до молодого покоління, що Україну знає тільки з оповідань батьків. У звязку з тим буде також обговорена розбудова жіночої преси.

Головна тема Конференції сама по собі дуже цікава й напевне займе багато часу. Над цією проблемою вже продумує не одне середовище. Варто послухати також представниць молоді, щоб почути їх думку і побажання. Коли Організація Українок Канади приступила до нарад у цій справі, видно проблема назріла і кличе за розвязкою. Варто було б зreferувати вислід нарад і дискусій якнайдокладніше.

Окрім головних напрямних Краєва Конференція радитиме також над відсвяткуванням 70-ліття жіночого руху та підготовою до 25-літнього ювілею ОУК.

46. Відділ С У А при праці

По першому ювілею у Філадельфії слідував другий. 46 Відділ постав у тому ж році, що й 41 Відділ, лиш в іншій частині міста. Як сьогодні пригадують собі членки той день 7. квітня 1929, коли то зійшлося 12 жінок на нараду. Ухвалено створити Т-во ім. Ольги Басараб з такою управою: Юлія Бурак, голова, Марія Граб, секретарка, Марія Горохівська, скарбничка.

Українська Громада при 23-ій і Бравн вул. потребувала піддержки. Все зусилля Т-ва ім. Ольги Басараб ішло в тому напрямі, щоб допомогти при влаштуванні власного будинку. В тій цілі товариство переводило імпрези, здобувало фонди. Найважлишим одначе було все свято в честь патронки Ольги Басараб, яке управа товариства дбайливо підготовляла. Товариство придбало великий портрет героїні, який все прикрашувало сцену.

У 1937 р. Товариство ім. Ольги Басараб приступило до Союзу Українок і стало 46 Відділом С У А, одначе Відділ зберіг назву своєї патронки і продовжує свята в її честь. Щороку сходяться тоді членки з родиною, а — як ми підкреслили в попередньому числі — приходять також вдівці, чоловіки померших членок Відділу. Дружня атмосфера Відділу притягає всіх на те свято.

46 Відділ жертвував на всякі народні цілі. Висилав до краю на „Рідну Школу“, політичних в'язнів, українських інвалідів, „Жіночу Долю“, на Карпатську Україну, на „Світ Дитини“ а в ЗДА на місцеву українську школу, школу у Стемфорді, на українські сироти у Філадельфії, на дім старців, на семинар, на Американський Червоний Хрест.

Дня 23. травня згуртувались у залі Укр. Громади при 23-ій і Бравн усі членки 46 Відділу. Більшість їх провела у Відділі всі роки праці, а декілька уже відійшло у вічність. Щирими словами ділились членки, а перша голова товариства п. Юлія Бурак розказала неодну труд-

ну пригоду з життя цього жіночого гурта. Із слів присутніх пліла сердечність, що її витворює довга співпраця та взаємне довіря. Видно було, що членки звжиті з собою, як одна велика родина.

І справді, довідуємося зі звіту, що 46 Відділ щиро і жертвенно опікується своїми членками. Хворих відвідують вдома або у шпиталі, членок, що знайшлись у потребі, спомагають грошми. Не пропаде членка 46 Відділу самітна й опущена, бо довкруги неї є щира й сердечна громада, що її завжди піддержить у нещасті.

На чолі 46 Відділу стоїть тепер п. Меланія Мила, яку й називають „нашою милою головою“ Їй товаришить білоголова секретарка п. Антоніна Кульчицька, що є водночас фінансовою референткою Гол. Управи С У А. Цю двійку доповнює невтомна Анна Візнер, що вже довгі роки є касієркою. Заступницями тих урядничок є — п. Анна Харук, містоголова, мгр. Марта Візевканюк, секретарка, а п. Марія Співак, касієрка. До контр. комісії належать пп. Марія Телятник і Зиновія Терлецька. Делегатки до Окр. Ради — пп. Амалия Рублева і Ангелина Маркс.

Та треба згадати також тих, що впродовж 15 літ трудилися для товариства. Це були: Юлія Бурак, Марія Бурак, Євдокія Гнида, Марія Горохівська, Ольга Фостик, Софія Грендей, Ангела Банах, Меланія Мила як голови, Марія Граб, Лікерія Гусак, Марія Багрій, Євдокія Шпікула, Меланія Мила, Ольга Фостик, Марія Гришишин, Антоніна Кульчицька, як секретарки, Марія Горохівська, Катерина Протасевич, Євдокія Гнида, Меланія Мила, Марія Телятник, Марія Насевич, Анастасія Бурштинська, Марія Коник, Ангела Мочернюк, Марія Веклюк як касієрки.

КОНГРЕС У ГЕЛСІНКІ ЗАКІНЧИВСЯ

Дня 17. червня увечері закінчився конгрес МЖР у Гелсінкі. Слідуючого дня рано голова С У А п. Олена Лотоцька відлетіла до Мюнхену, щоб відвідати — як містоголова С Ф У Ж О — Обеднання Українських Жінок Німеччини. По полудні зустріла її на летовищі у Мюнхені численна делегація. Прибули ген. вікарій о. Голинський і канцлер о. Леськович, дальше представниці ОУЖ, пп. Павловська, Томашівська, Сулима, Грамяк, Ребет, Пеленська, директор ЗУАДКомітету п. Родик, інж. Гр. Комаринський.

По привітанні п. голови делегація двома автами провела її до міста.

АНГЕЛ ДІЄНПЕНФУ

Недавний перебіг облоги індохінської твердині висунув на перший плян постать медсестри Женевеви Терроб де Галляр. Її мужня постава в обложеному місті дала піддержку важко раненим воякам. Вона не хотіла покинути їх і тільки на виразне домагання окупантів мусіла вихати з транспортом ранених.

Женевеву Терроб запросили приїхати до ЗДА. Їй запропонували написати спомини про свою участь у війні, що дали б їй головокружний гонорар. Вона дістала орден Почесної Легії та найвище відзначення, передбачене для жінок в армії.

Її шлях та її успіхи пригадують нам про тих незчисленних жінок-борців, що стоять до сьогодні в рядах УПА та в важких умовах підпільної боротьби повнять службу медсестри. Нікому невідомі, вони переходять величезні труднощі та виставлені на страшну небезпеку. А скільки їх погинуло в тій нерівній боротьбі! Світ не оцінив ще її великої жертви. Та тим більше мусимо ми про них пам'ятати.

ГОТУЙТЕСЬ ДО СВЯТКУВАННЯ

70-ЛІТТЯ ЖІНОЧОГО РУХУ!

Відповідні матеріали надішле Централь С У А

✠ Посмертна згадка

Дня 10-го марта ц. р. відпровадили членки 2 Відділу СУА в Честері на вічний спочинок

свою дорогу Посестру **Катерину Містурак**. Походила вона із Орлова, пов. Дрогобич. До Америки приїхала 1910 року і тут у 1913 році вийшла заміж. В Честер замешкала від 1919 р.

Вона була одною з перших, що взялись за створення нашого Відділу в 1927 р. і які побоювали перші труднощі у вдержанні його. Була незвичайно працюювита і жертвенна, була наскрізь активною Союзянкою, що двічі очолювала наш Відділ і від початку його заснування до кінця свого життя входила в склад т. зв. „господарського комітету“ нашого Відділу, де жертвувала свій час і труд своєю цінною кухонною службою.

Вістка про її смерть глибоко нас діткнула. Ще перед похороном увечорі зібралось у її домі велике число союзянок, щоб тим показати, як шанують свого члена. В день похорону крім великого числа рідних і знайомих з'явилися майже всі членки нашого Відділу з відзнаками, усталились парами коло її домовини і походом відпровадили її з дому до церкви, а потім на цвинтар, де п. Пецюх (голова нашого Відділу) короткою про-

мовою попрощала її від усіх членок на вічний спочинок.

В глибокім смутку залишила чоловіка, одну дочку, 4-ох синів і 5 унуків.

Після похорону всі присутні зійшлись до церковної зали, де відбулась тризна.

Під час тризни промовляла союзянка п. Мисишин і на її заклик зібрано \$38.70. З того половина пішла на Місіонарів Української Православної Церкви, а друга половина на пресовий фонд „Н. Ж.“, якого Покійна була великою прихильницею і пам'ятала про піддержку його.

Нехай земля буде їй легкою, а добра пам'ять про неї останеться між нами! **Союзянка**

ПЕРЕГЛЯНЬМО КНИЖКИ НАШИХ ДІТЕЙ

Приходять літні місяці, коли наша дівтора кине книжки в кут і поїде на оселі. Деякі книжки ще можуть їй придатись, але багато дечого вже вона не потребуватиме. Наприклад буквар, що його вже перейшла або інша книжечка, що її вже прочитала.

А дітям у наших навчальних станицях у Німеччині це може придатись. Тому перегляньмо бібліотеку нашої дитини. Може щось із того можна б вислати іншим дітям, що навчилися би з того рідного письма?

Посилки найкраще вислати на адресу ОУВ у Німеччині:

Mrs. Olga Pawlowska, Dachauerstr. 9, Munchen 2, Germany.

Комітет „Мати й Дитина“

МУЗИЧНИЙ ПОПИС

Нещодавно відбувся попис музичної школи Галі Лагодинської в Буенос Айрес. Виступило 7 її учнів, що виконали багату музичну програму. Проф. Лагодинська провадить школу уже третій рік.

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

У травні виступила на концерті з нагоди Дня Поминків у Маямі, Флоріда, співачка О. Павлова. Поміж оперовими аріями вона відспівала вязанку українських народніх пісень.

ЇЖА НА ПІКНІКУ

Коли влітку сходимосся для товариської нагоди, не хочеться нам важкого харчу. Найбільше манить тоді сировина. Правда — з нею багато мороки, бо є більше роботи, як із мясивом. Та як вона смакує!

Ось кілька порад для пікнікових буфетів. Половинки помідорів, вижолоблені і наповнені салаткою з січених яєць, січеної петрушки або кропу, що перемішана з майонезом і злегка приправлена цитриною. Такі помідорчики, уложені на полумиску, напевне притягнуть на себе увагу.

Те саме з начинюваними яйцями. Яйце є поживне і його не боїться навіть найбільш обережна і дбайлива за свою лінію красуня. Коли твердо варені яйця поділити на половинки, вийняти жовток, перетерти з дрібною муштарди й оливи і наповнити тим половинки знов, тоді вони значно смачніші.

Тільки пам'ятаймо, щоб кожне яєчко і кожен помідорчик лежав на листку зеленої салати, що її ми теж покропили цитриною.

Це все догідні страви на гарячий літній день. Із кусником хліба або „товсту“ це заступить небезпечно в літі вудженину.

З БАЛЕТНИХ ШКІЛ

Балетна школа В. Переяславець у Нью Йорку вивела на закінчення навчального року — балетну сценку „Мати“, що була виставлена з нагоди Дня Матері у травні ц. р. У Філадельфії примабаллеріна теж відбула свій попис злученими силами обох своїх шкіл, що виказують багато молодих талантів.

Того ж місяця відбула свій кінцевий попис Студія Мистецького Танку, яку провадить Дарія Нижанківська-Снігурович у Вінніпегу. Найкращою точкою був танок „Спомин з гір“ до музики Безкоровайного.

У червні ц. р. влаштувала святочне закінчення року школа мистецького танку Ірини Голубовської у Нью Йорку.

Чи Ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

CARE FOR CHILDREN OF THE HARD CORE DP'S

After the Mother and Child Committee, under the supervision of WFUWO, had successfully concluded the action of resettlement in America, it faced a new and difficult task — to aid those who remained in Germany and Austria and who were denied to emigrate to the United States. At the beginning efforts were made to bring about assistance through shipping food to various places of their habitation in Germany and Austria. However, owing to their dispersion it was impossible to enfold all hard core DP's. Subsequently an effort was made to find a way to aid their children. The solution was found in organizing patrons for kindergartens and evening schools.

This relief action was supported again by both organizations: The Ukrainian National Women's League of America and the Association of Ukrainian Women in Germany. As the dwellings of the Hard Core DP's are small and dark, and the want of material goods depressed their minds — it seemed best to organize for children kindergartens or evening schools where they could play and learn. They could leave their miserable lodgings, play among the children of the same age under the care of experienced teachers and could have better food to make them stronger and healthier.

In the spring of 1953 the Mother and Child Committee could carry out these plans. Branches of the Ukrainian National Women's League in America had the patronage over a Care Centre in DP camps of Germany or Austria and were depositing a certain amount of money every month for this

purpose. The local branches of the Association of Ukrainian Women in Germany organized such Care Centres in the camps. They are the owners of those centres and report about their work to their central organization as well as to their patron — the Ukrainian National Women's League of America.

Up to date the following centres have been organized:

Augsburg (17 children)—Branch UNWL in Minneapolis, Minn. Erlangen (21)—Branch UNWL in New York City. Ingolstadt (45)—Branch UNWL in Newark, N. J. Kohlbruch-Passau (40)—Maria Sodality in Philadelphia, Pa. Kufstein (24)—Branch UNWL in Rochester, N. Y. Munchen-Ludwigsfeld (30)—Branch UNWL in Hamtramck, Mich. Munchen-Moosach (34)—Branch UNWL in Chicago, Ill. Neu Ulm (50)—Branch UNWL in Cleveland, O. Regensburg (33)—Branch UNWL in Amsterdam, N. Y. Schongau (28)—Branch UNWL in Cleveland, Ohio.

The monthly salary sent by a UNWL Branch is about \$10—\$30 and is a voluntary gift according to their possibilities. The total amount spent for children of the Hard Core DP's is about \$300 monthly. The patronizing action is not yet finished. We hope that some time in the autumn the patronages will be stabilized.

The practical organization of Care Centres took a good deal of work. Very often there was no room at the camps for such centre and then one had to clean and furnish it. To find experienced persons to work in those centres, was also very difficult. There was a total lack of manuals and books.

For this reason the Association of Ukrainian Women in Germany published a small collection of stories for pre-school children. Then they worked out a simple system of bookkeeping, calculated the costs of food for a child and worked out a menu.

The supervision of Care Centres is a hard task for the Association of Ukrainian Women at Munich. The camps of the Hard Core DP's are scattered all over the American Zone of Germany. And this work requires a constant communication with people, and consequently — frequent trips. For this reason, the Mother and Child Committee assigned meanwhile \$10 monthly for correspondence and business trips. Although this sum is very scanty, the Association of Ukrainian Women in Germany is trying to do its best in order to increase and develop this action.

And we can tell — for all that this action lasts only one year — that the success is quite obvious. For instance, the kindergarten at Ingolstadt (the lodgings have been built by the campers themselves) brought very good results in the behaviour of children as well as in their physical shape. In Schongau the children took part in Christmas festivities and got a prize from the German press. Parents also welcome this help given to their children.

At the present time this relief action develops only in 11 camps and embraces 341 children. We do not expand it because it would require more workers. Compared with the whole number of children in the Hard Core DP camps — it is a very small fraction. But we do hope — other relief organizations will also follow our example.

Amalia Rubel
Chairman of the Mother
and Child Committee

A DAY IN A CAMP KINDERGARTEN

Regensburg 9 a.m. A rather large room of a frame barrack, dim and dusky with only two small windows, serves as quarters for the kindergarten. The furnishings consist of a big table meant for adults and two ordinary benches. In one corner there is an iron cooking stove with a pipe reaching through the window. In another lie much handled toys. On the wall is a picture of Our Lady adorned with an embroidered towel and a portrait of Taras Shevchenko, the poet who loved children and could find time and satisfaction in creating for them.

The children are coming in. There are 14 of them, aged three and one-half to five and one-half. The group cheers up picking their favorite toys like old companions. Some kids try to crawl up the big bench. Momentarily the teacher calls the children to prayer and they all assemble before the icon of Virgin Mary and say their prayers unisonally. And now to work, all together! The children get slips of paper and pencils. They are all drawing intently, displaying boundless imagination. In their simple lines they recognize their toys, trees, houses, animals, flowers. Then they return the paper and pencils which may still be of use tomorrow.

Now the teacher sings a song for them, they follow up, once, twice, and then the mouths render the hard motif. One boy was taught by his mother a poem which he recites. Afterwards a girl will recite rhymes acquired from the teacher. One verse is about two hens, another about something distant, unknown, fascinating, about the land where her parents came from — about Ukraine. For they all know they are Ukrainians.

One more choral play with the song "The sun is smiling at us." The kids like it yet they are impatient as something good is to be brought for them. And here it is. The children sit down in rows around the big table and each one gets a cup or a bowl with food. Their eyes are glowing. The tea-

cher is watching their behavior. She does sometimes give instructions on the table manners. The children give their thanks and a prayer follows.

It is 12 noon. Time for little ones to have a nap. The tots are being taken home, only to be brought back at 2 p.m. to continue to play. Their good teacher promises to tell them a new fairy tale. After they will remain here till 4 p.m. whereupon they will get a tasty supper. At times cocoa with a roll, now and then sweet rice with milk or mush with marmalade. This has been sent them by aunts from America who are mindful of them in far off land.

And the teacher?

Her day isn't done yet. She is tidying the room together with an interchangeable mother. They must clean the room, do the dishes, and scrub the floor once a week. They have to shape out a course for tomorrow, enter all purchases in the books.

It surely is a hard task to be a teacher in a camp kindergarten!

Ivanna Chornobrivets.

CONVENTION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION OF CANADA

The Ukrainian Women's Organization of Canada held its 16th convention at Winnipeg, Manitoba. The main theme of the proceedings was the winning of more young members for the organization.

The Ukrainian Women's Organization of Canada is affiliated with the National Council of Women of Canada.

70th ANNIVERSARY OF UKRAINIAN FEMINIST MOVEMENT

The Ukrainian women's organizations are preparing to celebrate the 70th anniversary of the Ukrainian feminist movement for this coming autumn. In the cities where there are many women's organizations, special committees are being formed to commemorate this anniversary.

THE PRESIDENT OF UNWLA AT CONGRESS IN FINLAND

Mrs. Helen Lototsky, president of SUA, was a member of the delegation of National Council of Women of U. S. and as such, participated in the conference of International Council of Women held this year at Helsinki, capital of Finland.

Representing the American delegation in the commission on resettlement, she visited, along with others, the farms of the Finns who escaped from Karelia and have been resettled in Finland.

After the closing of the congress she flew to Germany to pay a visit to the Association of the Ukrainian Women in Munich.

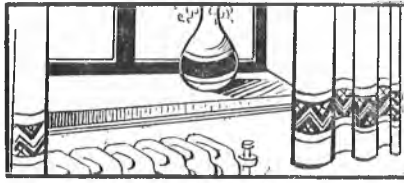
LEAGUE OF UKRAINIAN CATHOLIC WOMEN IN CANADA

The League of Ukrainian Catholic Women in Edmonton, Alberta, established a museum of Ukrainian folk-arts. It started collecting articles from among the Ukrainian immigrants of the past decades. Its goal is to preserve them as well as classify and put in order, so as to present a complete picture of artistic perception of the Ukrainian pioneers in Canada.

DECLARATION ON OCCASION OF PEREYASLAV COMMEMORATION

USSR has been celebrating the 300th anniversary of the union of Ukraine with Muscovy (Russia) concluded in 1654 at Pereyaslav. Since this union proved detrimental to the statehood of Ukraine as well as to the institutions of the Ukrainian people, the Ukrainian organized womanhood has raised its protest against this celebration.

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) prompted the protest which has been sent to international women's organizations.

У НАШІЙ ХАТІ

Травник коло хати

В ЗДА є всюди травники, котрі нераз творять, чи не одинокую, прикрасу хати. Коли в Європі на травник рідко хто міг собі дозволити, то тут немає "ярди", без травника. Не всі однак травники відповідають своєму призначенню. Травник, на котрім є більше бабки і кульбаби, взагалі не заслуговує на назву травника. Такий запущений травник, привести до порядку, вимагає дещо праці. Хто має засоби віддає цю роботу фірмі, що цим займається "лендскейп сервіс". Однак і самому можна це легко виконати.

Коли ми закладаємо новий травник, то обов'язково мусимо всю площу перекопати, визбирати усе каміння, а найважливіше очистити її від перію, коріння кульбаби, бабки та всіх інших бурянів. Найкращий час до закладання травника є весна. Перекопати найкраще на зиму, щоб рілля перемерзла, тоді весною вичищення площі йде легко і скоро. Можна також закладати травник восени у вересні, але тоді мусимо робити це так, щоб посіяна трава могла до морозів не лиш зійти, але й закорінитися. Влітку засіяний травник потребує більше підливання, а на землі, що заскелюється, нераз вже молоденька трава, від спеки гине.

Старий запущений травник мусимо все перекопати, визбирати і виносити кицьки. Досівання та підгноювання старого "виліслого" травника дуже рідко дає добрі висліди, бо якраз буряни і менше вартісні трави сильно ростуть а підшивкові трави навіть як зійдуть, гинуть.

По перекопанні й вичищен-

ні площі під травник, оставляємо її на кілька днів, щоб земля осіла. Опісля висіваємо штучні погної і перемішуємо їх граблями. Якщо рілля є суха, перед посівом трав добре її поливаємо і щойно тоді сіємо сумішку трав. Набуваємо її у добрім насіннім склепі. Звичайно на мішочках подають склад мішанки і силу кільчення. Сіяння трав непевного походження і сили кільчення приносить лиш розчарування і зайвий труд.

Мішанки трав маємо на соняшні і тіністі місця. Вживаємо лиш мішанки, відповідної до положення. В мішанці насіння, на сухі соняшні місця, є дещо білої конюшини, котра в перших роках, враз із іншими травами, дає добру мураву. По кількох роках конюшина та вигибає, а трави розростуться на її місці. Складу трав не подаю, бо тут у продажі є готові мішанки по усіх "гарден шторах" з поданням потрібної кількості на 1 ярд. Сіємо густо у безвітряний день. Ощадність у насінні тут не може мати місця. У садку "де густо, там пусто", а на травнику "де рідко, там лисо".

По висіянні легенько зашкороджуємо граблями або ще краще притрушуємо пересіяним компостом, вкриваючи ним тоненько висіяну траву. На легких ґрунтах валуємо, а на тяжких приплескуємо лиш дощичкою. Насіння не сміє бути глибоко, посіяна трава мусить видіти сонце. По 8-14 днях починає трава сходити, коли сухо зрошуємо її водою, вважаючи однак, щоб сильним струмом не пошкодити молодих рослин. Коли трава виросте на 2-3 інчі не пізніше однак, як 14

днів по всходах, косимо її гострою косяркою. Ніколи не косимо, коли земля мокра. Тупа косярка вимікує молоду траву і нищить травник. Пізні кошення спричинює, що низько ростучі, підшивкові трави, будуть заглушені високими і вигинуть. Трава не вкриє як слід землі і травник відразу стратить свій вигляд.

Пізно восени очищуємо наш травник від листя і мохів. Старий травник добре є восени підгноїти штучними погноями або компостом. Весною загромаджуємо травник, а на легких землях ще валуємо. Перше кошення виконуємо, як лиш трава почне рости, воно є найважливіше. Як покажуться якісь буряни їх негайно вимікуємо з корінням. Друге і слідуючі кошення виконуємо, залежно від погоди, що 10-20 днів. Пізно викошуваний травник ніколи гарним не буде.

Літом підчас посухи поливаємо травники, щоб побудити трави до росту і надати травникам свіжого, зеленого вигляду.

Роман Коцик.

КАЛЕНДАР У ХАРЧУВАННІ

Пам'ятайте, щоб ви приймали їжу в погідному настрою. Всяке хвилювання під час чи перед їжою дуже шкідливе для травлення.

У літніх місяцях людина часто тратить апетит. Не піддавайтесь цьому! Пам'ятайте, що ви все мусите сприйняти певну кількість кальорій, щоб ваш організм міг правильно працювати.

ВИХОВНЕ ПОРАДНИЦТВО

У виховних організаціях заходу щораз частіше засновують тепер виховні поради. Із них користає великий гурт батьків, відбуваючи одноразові або й кількарізкові наради.

Організація таких порадень виявилась доцільною, від коли мати стала працювати поза домом. Вона вже не має змоги приглянутись день в день до звичок і замилювань своєї дитини. Вона не має змоги запобігати всяким постороннім впливам. Тому вона старається засягнути фахові поради в різних виховних труднощах, що встать перед нею.

А також мати, що день в день перебуває зі своєю дитиною, натрапляє часто на них. Наприклад — подає виховна порадиця молодечої католицької організації — до неї прийшла молода мати з таким клопотом. Її чотирьохлітній синок дуже любив розбирати забавки. Він мусів розпороти медведика, що пищав, він мусів розбити залізничку, що сама їхала. Це все батьки сприймали, як змисл відкриття нового. А потім він почав розбирати й другі речі. Наприклад — дістав у руки залізку і обдер дроти, щоб побачити, що в них є в середині. Із столової лямпи збив жарівку і покалічив пальці при тому. В радіоприймачі він порозкручував дроти, щоб побачити, чи буде він грати. Всякі погрози й кари нічого не помагали.

Як поступає тоді виховна порадиця? Вона розпитує матір чи батька про всі подробиці, стараючись дійти до причини лиха. Часом каже й привести дитину, щоб подивитись на неї та побалакати. Та довгих заходів звичайно непотрібно. Одне тільки виховна порадиця ставить, як засаду: консеквентно поступати за її порадами. Бо брак послідовности — це велика хиба батьків, що стає часто причиною всього лиха.

Як порадили матері з хлопчиком-нищителем? Виховниця показала матері ряд забавок, що займають увагу дитини. Це всякі будови, що їх можна роз-

ЧИСТО І ХОЛОДНО

Гарячими літніми днями тяжко вибути в кухні при всій конечній праці. З куховаренням та іншим праці не бракує.

Щоб видержати духоту і справніше виконати обовязки, зробити собі навичку позапрячувати за собою по кожній праці. Помити що треба, почистити і позамітати підлогу. Тоді не треба буде робити конечного ґрунтового чищення раз на тиждень, як воно звичайно буває. Чисто удержана кухня якась наче холодніша і привітніша, хоч би сонце на дворі як жаріло. Лад, порядок і чистота підносять настрої і збільшують справність.

За "Укр. Голосом"

МОРОЖЕНЕ

Морожена лакоминка — це осяг сучасности. Старинні народи не знали її, а в середньовіччі вона появлялась лиш на дворах вельмож.

Властиво удосконалили цю лакоминку — італійці. Вони вдумали перше знаряддя для заморожування рідини. Потім вони передали це вміння французам і з кінцем 17 ст. морожене уже подавалось у паризьких кавярнях. Багато пізніше воно перейшло на схід Європи.

Тепер морожене стало поширеною лакоминкою. Воно є поживне, бо вміщає в собі молоко й цукор. В літі його часто споживаємо, а діти його раз-у-раз домагаються. У великій кількості воно може пошкодити, коли дуже охолодить шлунок.

бирати, і ставити наново, всяке знаряддя, що допомагає у технічній роботі. І порадила — не лиш показати дитині, як воно розбирається, але допомогти їй відбудувати все наново. Це правда, менше цікавить дитину, як саме розбирання чи нищення предмету. Але коли це з нею перевести кілька разів, то вона вправиться і полюбить і відбудовну роботу. Головне — дати їй зайняття — співмірне з її замилуванням!

ВІДПОЧИВАЄМО

Здається, що міська людина зовсім забула, що це таке — відпочинок. Кілька свобідних днів, що їй дано в році, вона не вміє зужиткувати як слід. Із одного поспіху й метушні, вона кидається в другу. Вона хоче якнайбільше побачити й пережити, якнайбільше людей зустріти, якнайбільше нового почути.

А здається, що відпочинок вимагає відпруження. Напевне зміни окруження. Але ця зміна повинна заспокоювати і підносити на дусі. Тому так радо знаходимось серед природи по великому міському гаморі, тому шукаємо зелені і простору. Коли ж це сполучене з новими зустрічами, з томливими поїздками, то це дасть нам відміну, але не дасть справжнього відпруження.

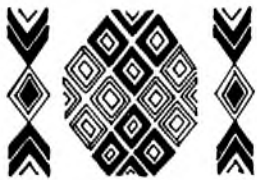
Та це залежить також від віку. Молодь жадна нових вражень і їй не лякає віддаль чи втома. Вона хоче відміни в першу чергу. А зрілий чи старший вік шукає вже відпруження, у товаристві милих собі людей.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ

Відповідний фах

Хоч здавалось би, що живу у місцевості, де є великий український центр, проте не користаю з цього. Працюю як домашня помішниця й через те не маю змоги часто стрічатися з нашими людьми. Мені кажуть, що воно краще було б працювати на фабриці. Та я думаю, що воно більш доцільно перебитися перші роки у домашньому господарстві, щоб відложити трохи грошей. Мрію про те, щоб вивчити якийсь практичний фах, що дав би мені потім легше зайняття. А на це власне потрібно грошей. Чи могли б ви порадити такий фах, таке навчання, що вишколює за недовгий час? **Ніна Матюшків**
Філадельфія

Літні інсценізації й віршики знайдете у збірнику „ЛІТО”.
Замовляти в Централі СУА.

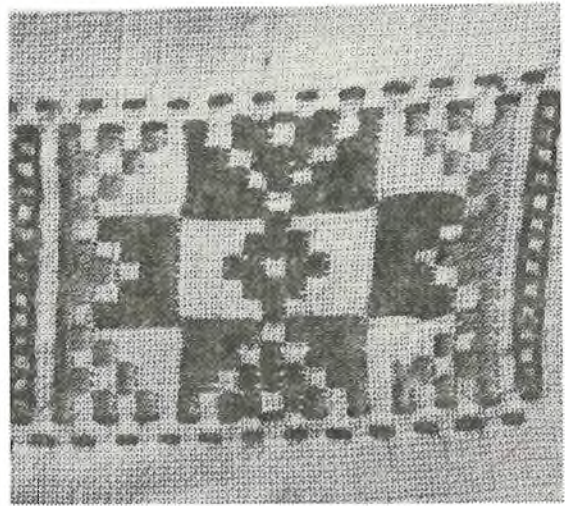

Українська вишивка

ВИШИВАНА СУКОНКА

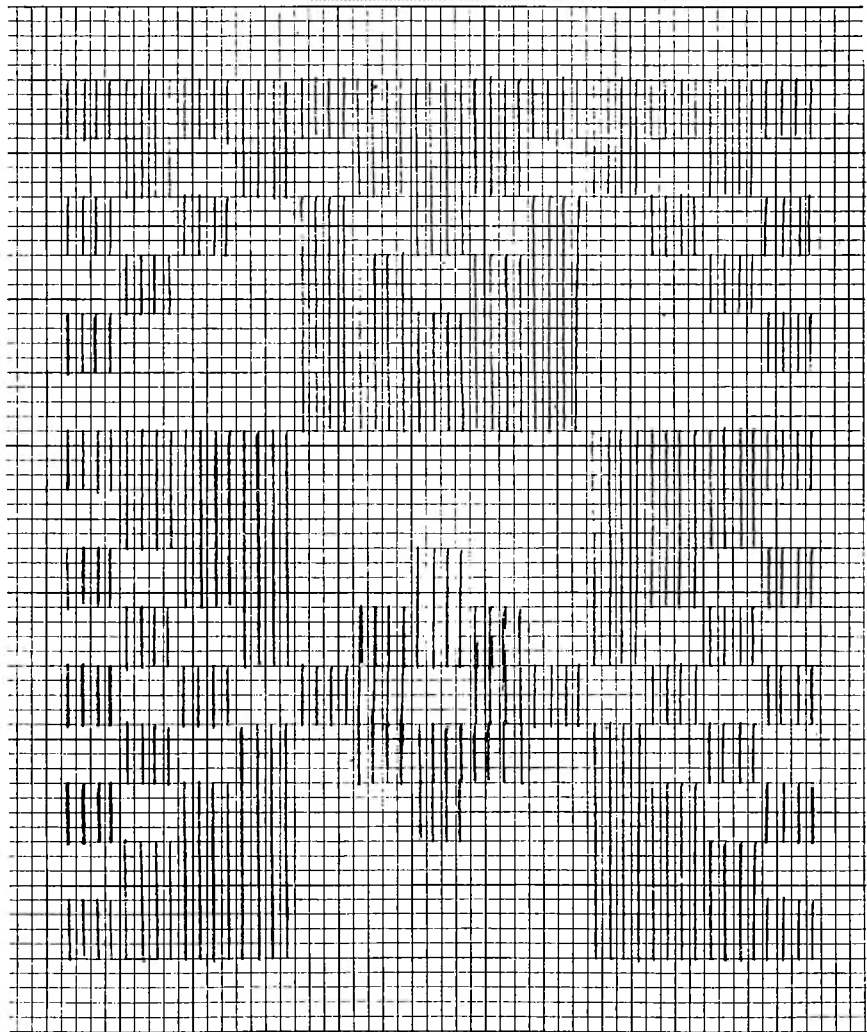
Літню полотняну суконку можна вишити й скромніше. Цим разом сягаємо за взором із плахт у двох красках. Він триміщений зпереду на подовгуватому комірі і кишенях. В и ш и в к и небагато. Взір уміщений поперечно.

ВЗІР ІЗ ПЛАХТИ

Вишивка наслідує ткання плахт у двох красках, тому виконана настилуванням (гладдю). Вишивати треба на самому полотні, тому що рахування ниток кінечне. Отже вишити взір наперед на куснику полотна, а щойно потім настібнувати його на комір чи кишені.

Краски взору можуть бути зближені: синє у двох відтінках, ржавє чи жовте. Середуца зірка звичайно темніша, а крайні мотиви ясніші.

Ябчанка з бросквинями

Потрібно на 4 особи:

- 3 малі яблука
- 4 малі бросквині
- 1 жовток
- ½ чвертки сметанки
- цукру до смаку
- 1 ложочка картопляної муки

Помити необирані яблука і бросквині. Покроїти дрібно, відкинувши хвостики. Залити водою і варити, аж змякне. Гаряче перетерти через ситко і влити назад до ринки. Поцукрувати до смаку. Заварити. Розколоти сметанку з жовтком і ложочкою картопляної муки і влити на киплячу юшку і вже не варити. Відставити і покласти в посудину з льодом. Коли прохолоне, вставити до леднички.

Каляфіор

Потрібно:

- 1 каляфіор
- 1 ложка цукру
- сіль, вода
- 1 ложка масла
- 1 чубата ложочка тертої булки

Почищений і помитий каляфіор кинути на киплячу воду. Поварити 10 хвилин, зілляти воду, залити знов окропом, посолити і поцукрувати. Варити до м'якості. Коли готове, лишити, щоб добре стекло. Тоді класти на полумисок і полисти маслом із булочкою.

Морква з горохом

Потрібно:

- 3 або 4 моркви
- 1 пушка зеленого гороху (в сезоні давати свіжий зі стручків)
- 1 ложочка масла
- 1 ложочка муки
- 1 чубата ложочка масла

Почистити моркву, а коли груба, тоді треба розкroїти її позовж на половину. Покроїти в кружальця. Вкинути до ринки, додати масло, влити дрібку води, посолити і души-

ти під покришкою. Коли зварена, всипати пушку гороху, легко вимішати. Окремо зробити засмажку і залити тим городину. Коротко заварити. Подавати з картоплею.

Гуляш із помідорами

Потрібно:

- 1½ ф. телятини
- 1 цибуля
- 1 ложка масла
- 2 помідори
- 4 ложки квасної сметани
- ½ ложки муки

Покраяти м'ясо у кусники. Посікти дрібно цибулю. М'ясо посолити. Вкинути все до ринки, дати масло і склянку росолу або води. Накрити й душили ¼ години. Потім додати розварені й перетерті помідори, додати квасної сметани, що ми її перед тим розбили з мукою і душили ще пів години на легкому вогні. Подавати з картоплями.

Ванілеве молоко

Потрібно:

- ½ л. молока
- 3 яйця
- 2 ложочки цукру-мучки
- 4 ложочки цукру

Молоко заварити з ванілією у широкій ринці. Окремо вбити білка на тугий шум, а при жінці додати цукру і ще трохи бити. Брати ложкою шуму і класти на легко кипляче молоко. Прикрити, нехай легко кипить. Потім вибрати лопаткою шум і укласти на плоску тарілку. Втерти жовтка з цукром і вимішати з молоком, що на ньому варився шум. Коли раз легко закипить, перелляти у порцелянову посудину і класти на те зварений шум. Застудити.

Кисіль з черниць

Потрібно:

- 1 літра черниць
- 1 літра води
- цукру до смаку
- 2 чубаті ложки картопляної муки

Черниці подушити в ринці, залити водою, заварити і процідити. Потім поставити склянку рідини, щоб вистигла. До решти додати цукру, а коли хто любить, кусник цинамону і кіль-

ка гвоздиків і знов заварити. У прохолоджену соку розколоти картопляну муку, влити в киплячу рідину, а по двох хвилинах, мішаючи весь час, влити в салатирку. Застудити. До того подається сиру сметанку.

ЗАВАРЮВАННЯ

Заварювання з вишень

Потрібно:

- 1 склянка викісткованих вишень
- 1 склянка цукру

Вишні заварити на легкому вогні так, щоб вони лиш пустили сок (без води). Цим соком залити цукор, заварити соковик (сироп), гарячим залити заварені вишні і лишити на ніч. Другого дня варити на легкому вогні 20 хвилин, збираючи шум. Зіідити соковик, відварити його аж трохи згусне і залити ним знов вишні на ніч. Третього дня ще раз вишні заварити. Скласти до слоїв і залити тонкою верствою парафіни, як описано у статті в числі 6. Можна теж переховувати у слоївках із гумками, але тоді треба вливати гаряче до гарячих слоїв і добре закрутити.

Мішаний джем

Потрібно:

- 1 склянка соку з порічок
- 1 скл. дрібно січеного рабарбару
- 1 склянка полуниці
- 1 склянка цукру

Цукор залити соком із порічок і заварити. Залити гарячим на ніч приготовані полуниці. Рано зіідити сок, залити приготований рабарбар, підсмажити у широкій ринці до густоти мармеляди. Третього дня підсмажити на легкому вогні около 15 хвилин, аж згусне. Зложити до приготованих слоїв, прикрити пергаміновим папером, нехай прохолоне. Залити слоїки парафіною, як описано у статті в ч. 6.

Цей джем дуже добрий до печива.

Збірник „МЯСИВА“ подає 42 приписи і загальні вказівки як варити м'ясо. Коштує з пересилкою 65¢.

Пити, пити, пити...

Питання, що пити й як пити, стає особливо актуальне в літі, хоч воно важне й впродовж цілого року. А в часі літньої духоти важне слово "пити" не сходить з нашої розмови. Вже сама згадка про це викликає ще більше почування спраги. А для матері дитяче: "мамо, пити" стає справжньою проблемою.

Коли розглянутись у кліматичних потребах цієї країни, можемо сказати, що нормальною порцією пемо замало, а влітку за багато. Отже треба підвищити споживання рідини впродовж цілого року. Конечна потреба питва викликана тутешнім особливим підсонням, а в містах теж і занечищеним випарами газоліни воздухом.

Роля води у людському організмі дуже важлива. Та розглянути її на цьому місці у цілому розмірі неможливо. Можемо лиш підглянути важливіші моменти популярно щоденного вжитку.

Вода чи напій (вода з соком чи іншими ароматичними, а часто кольоровими приправами) проходить відповідні органи людського організму, виконує свою роботу та певні незужиті, часто трійливі для людини речовини, які в воді розпускаються, забирає з собою у формі мочу чи поту. Отже організм затроєний випарами міста, хочби і в зимі, можемо бодай частинно прополоскати водою — сказати так образово. Часті та наглі зміни температури викликають менші чи більші простуди. Коли ця простуда у своєму зародку та навіть нам ще неясна, то зуживаючи бодай три склянки води денно, можемо допомогти нашому організмові виділити з мочем чи потом шкідливі заразки. А в час душливо-вогкої горячі різного роду добрі чи злі бакцилі тільки ждуть, щоб розростатись. Знов треба протиставитись цьому питтям рідини.

Та у питті треба мати міру так щодо кількості, як щодо якості та пам'ятати про відпо-

відну температуру. Гризти лід та ще й із фарбою неясного походження чи надто холодні напої можуть привести до тяжкого охолодження кормового проводу, головно тих частин його, що в нас слабші і тим самим менше відпорні. В одних людей це буде горло, у других шлунок, чи ниркові проводи чи самі нирки і тим подібне.

Отже скажемо: "пий — та міру знай та вважай що пеш"!

У кінцевому висліді було б краще випити води з крану, навіть коли вона заносить хльорком, ніж кольорово-ароматичний сок, приладжений на штучно-хемічних речовинах, може часто й негігієнічний та ніким не контрольований. Тому треба продумати нам, як зладити здорове питво для нашої родини, щоб воно було приманчиве та нешкідливе. У країні, де є такий великий вибір овочів впродовж цілого року, можна ладити смашні й здорові домашні напої. Правда, треба звернути особливу увагу на харчування і вистерігатись такого, що в дні гарячі збільшує спрагу. Виключити всякого роду маринати, м'ясні, овочеві і з городини, всі пікантні страви і не вживати гострих приправ. М'ясо слід подавати варене, гаряче або холодне, бо печене м'ясо з підливою викликає спрагу. Збільшити страви з городини і впровадити сировини у наш стравопис. Приладжувати поживні лакоминки з молока й яєць у холодному стані.

А тоді доповнити таке харчування овочевими напоями, що приладжені вдома.

Н. Костецька

ЛІТНЯ БЛАГОДАТЬ

Це літні ягоди. Черешні прочищують кров, а вишні допомагають праці печінки й нирок.

Полуниця теж прочищує й буде кров. Вона багата в залізо, натрій, кальцій і сіліцій.

Порічки багаті у кваси. Вони допомагають при хворобах крові і скрофулах.

ОВОЧЕВІ НАПОЇ

Овочеві соки одного роду, чи мішані в довільній кількості з додатком холодної води чи кусників льоду — це необхідне на час спеки. Подекуди треба додати трохи цукру та не надто багато, бо тоді напій не гасить спраги.

Можуть тут бути різні комбінації. Найкраще зі свіжих овочів, а коли сезон даних овочів проминув, то можна дістати в коробках морожений сок. А слабкий чай із цитриною, легко солоджений — теж чудово смакує у душні дні.

Оранжада

Потрібно:

- 1 коробка мороженого соку
- 1 помаранча
- 4 горнятка води

Виложити заморожений сок із коробки до дзбанку, покряяти помиту помаранчу у кружки, вибравши зернятка, залити водою і лишити у ледничці на пів години. Подавати з кусниками льоду.

УВАГА: Влітку помаранчі дозрілі, отже тому треба їх доповнювати мороженим соком. Морожений сок дуже близький до свіжого. Не плутати з готовим соком із помаранч, що його продають у фляшках! Він завжди має якийсь консервуваний середник.

Напій із темного винограду

Потрібно:

- 1 ф. винограду
- 1½ кварта води
- цукор
- 2-3 зерна гвоздиків

Виноград почистити, помити, вкинути на киплячу воду, нехай раз закипить. Перецідити, додати цукру до смаку, а коли виноград солодкий, додати соку з цитрини, вкинути гвоздики й застудити.

ФОРУМ ПОКУПЦІВ

Великий паризький магазин „Прентан“ запрошує двічі в рік публику на показ сезонного товару. При цьому присутні мають змогу голосувати за найкращіми предметами а також висказувати свої побажання.

В ЛІС ПО ЯГОДИ

У неділю ми підемо
У лісок, у зелений гайок,
Повний кошик наберемо
Полуниць і суніць — ягідок.

Ой, сунічки-полунички,
Запашні ви такі та смачні!
Хоч ховайте свої личка
У тіні, в гушині, а хоч ні, —

Кольор ваш, як жар, гарячий,
Повсякчас, мимохить зрадить
вас;

Наші очі добре бачать:
Там і тут віднайдуть вас ураз!

По галявах найрясніше
Вас цвіло — це весною було;
Тут вас сонце найповніше
Цукорком і медком налило!

В лісі срібне павутиння
Мерехтить і під сонцем бли-
щить...

В лісі спів пташиний лине,
Аж лящить: хороше в світі
жить!

*

У неділю ми підемо
У лісок, у зелений гайок,
Повний кошик наберемо
Полуниць і суніць — ягідок!

О. Кобець

ЗАЙЧИКОВІ ВАКАЦІЇ

Скаче зайчик по загоні,
Плеще в лапки, мов в долоні:
— Є що, — каже, — їсти, пити,
Любо, мило стало жити
У діброві і в садочку,
І на полі, і в лісочку.
— А чому? — його спитали.
— Бо вакації настали!

(мг — рз)

Літні оселі! Увага!

У збірнику „ЛІТО“
знайдете літні інсценізації!

Ціна 70¢

Замовляти в Централі СУА

СОНЯ І СОНЕЧКО

Розгорілось сонечко
Та й пече —
В тінь тікає Сонечка,
Не втече.

“Гей, прилинь, хмариночко,
З долини,
Сонце на годиночку
Заслони!”

Та не чує хмаронька —
Ой, ні, ні!
Десь в чужій сховалася
Стороні.

Засміялось сонечко,
З неба блись:
“Не турбуйся, донечко,
Не журись!”

Я ж тебе на вуглика
Не спалю,
Тільки твоє личенько
Засмалю.

Як румянцем личенько
Зацвіте,
Будеш, мов те яблечко
Золоте”.

(рз)

ТОДІРКІВ ЛІТАЧОК

Наш Тодірко Патичок
Має п'ятий вже рочок:
Ніс, мов гудзик, личко біле,
Очка сині, погляд смілий,
Чуб русявий, кучерявий —
Що й казати: хлопець бравий.

У Тодірка є ще й брат —
Називається він Гнат.
Ви про Гната не чували?
До всього він майстер вдалий!
Одинадцять має років,
А дивіть, який нівроку!
Все щось теше, щось майструє,
Ні хвилинки не дармує.

Вчора теж не дармував —
Літачка він змайстрував.
Та й чудовий, мамо мила!
Є пропелер, хвіст і крила,

І маленькі коліщатка,

І кабіна, наче хатка —
Хоч з паперу, та літак,
О, так, так!

— Я тобі його, мій брате,
В подарунку хочу дати! —
До Тодірка каже Гнат.
А Тодір — який же рад!
Так, кажуть я вам, зрадів,
Що забувся, де сидів.

Став він Гната обіймати:
— О, спасибі, любий Гнате!
Ти мене не забуваєш,
Ти про мене завжди дбаєш!

Взяв у руки літака
І подався до садка.
У зеленому садочку

Він підповз аж до пенька...

На березовім пеньочку
Літачок собі стоїть —
Хто ж на ньому полетить?
Сів Тодірко та й міркує —
Летуна йому бракує.
Думка в нього все одна:
Відки взяти летуна?

А тим часом поміж трави
Слимачок мандрує бравий,
На плечах він, як усе,
Хаточку свою несе.
Уперед наставив роги
І гукає: — Геть з дороги!
Уступайтесь чимскоріш!
В мене час — то гріш.
Я не жук ні не делека,
А дорога страх далека.
Я до дядька поспішаю,
Що у лісі хуґір має.

Він підповз аж до пенька
І побачив літака.
Став до нього придивляться,
Дивним дивом дивуватись:
— Гм, по світу скрізь бував,
А такого не видав!
Біле, біле, ще й крилате —
Справді варто б розпізнати,
Що воно
За одно.
І слимак у ту хвилину
Сміло всунувся в кабінку:
— От, квартира вже готова!
Добре, — каже, — тут, ні слова!
Хатка гарна, не плоха —
Ха-ха-ха!

„Гу-гу-гу!“ — з усеї сили
Здала загудів Вітрило.
(Здоровенний це хлопище,
Лячно він гуде та свище,
А як з сил усіх дмухне,
То і дерево зігне).
Ось, в Тодірковім саду
Він з'явився на біду...
Як подув з усеї сили,
Всі дерева похилились,
А квітки, куці і трави
Зовсім до землі припали.

Леле, леле! В ту ж хвилину
Літачок з пенька полинув,
Попід яблуньки шугнув,
Трьох жучків перевернув,
В цвіркуна він скинув шапку,
Налякав зелену жабку,
Наполохав сиву квочку,
Що ходила по садочку,
З липи жменьку листя скинув
І полинув.

Ой, скопивсь Тодірко милий
І кричить, що має сили:
— Гей, ловіть, ловіть його,

Бо втече мені... Ого! —
Вгору, бідний, задивився,
За гіллячку зачепився
І вбігу упав, мов мяч —
Хоч сідай та й плач!...

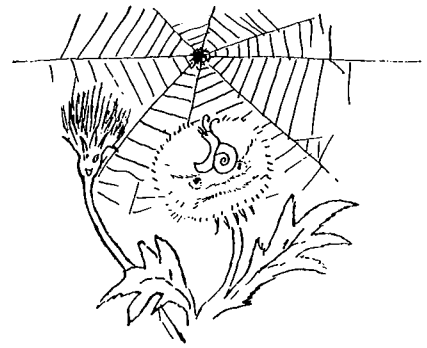
Ой, злякався слимак, ще й як,
Як із ним летів літак!
Далі бачить, що не лихо,
У вікно заглянув тихо.
Гей, як гарно, як чудово!
Видно сад, ріку, діброву,
Видно на полях людей —
Гарно ж, гей!
Серце бється так швиденько,
А летіти — як легенько!
І увесь ти, мов пірце —
Чи не розкіш це?
Сміло вже слимак гука
„Соб“, „цабе“ до літака.
Так то, хоч ні дня не чинвся.
Летуном слимак зробився.

Скочила Стріла швидка
Здоганяти літака
(А Стріла
Чорна сучечка була).
Завернув літак до річки,
Заховався за смерічки,
Сучка бігла, не зважала
І з розгону в воду впала,
Захлиснулась: пчіх і пчіх —
Ой, який же сміх!

Кинулись до літака
Голуби з голубника,
Бють крильцями, підлітають,
Літака ось-ось спіймають.
Та сова з старої хати
Стала їм нараз гукати:
— Не чіпайте! Боже крий!
Та ж літак це бойовий,
Має бомби, скоростріли —
Утікайте, поки цілі! —
Налякались голубята,
Ну ж щосили утікати —
Цей сюди, а той туди
Утікають від біди.

Літака вже мало й видко —
Він летить до лісу швидко.

А у лісі, на узліссі,
Під листочком на горісі,
Там сидить старий павук,
Здоровенний, мов капшук.
Від горіха до ліщини
Виткав сітку з павутини,
Притаїв у собі дух,
Терпеливо жде на мух.
Раптом бачить: поміж листя
Щось крилате швидко мчить.
Ні звірюка, ані птаха,
Ні комаха.
Мов стріла майнуло швидко

Павх! — і впав в хвилині тій
на кульбаби мяч пухкий...

І... спіймалося у сітку.
Ех!
Наш слимак униз бєбєх!
„Ну, — міркує, — аж отут
Буде вже мені капут!“
І слимак заплющив очі:
„Хай вже робиться, що хоче!“
Павх! — і впав в хвилині тій
На кульбаби мяч пухкий
Та й пірнув, мов у перину.
„Чи живий я, чи загинув?
Ні, спасибі, ще живу...“
І зісунувся в траву.
Ой, зрадів слимак рогатий,
Став кульбабу обіймати.
„Кульбабуню, далєбі,
Як віддячитися тобі?“

Роздивляється став сірома:
— Гм, околиця знайома!
Он, стоїть у лісі хатка —
Це ж напевно хуґір дядька!
Власне, я і йшов туди —
Вийшло щастя із біди! —
Вийшов дядько зустрічати,
Небожа завів до хати,
Дав йому і їстки й питки:
— Ну, кажи, що, як та й звідки!
Сів, розказує слимак
Від початку, що і як.
Дядько з дива не виходить:
— От, цікаві ті пригоди!

А Тодірко із Гнатком,
Мов ловці, біжать ліском.
Прибігають до горіха:
— Он літак, куди заїхав!
Виламали патика
І здіймили літака.

З того часу він у хаті
Висить на шнурку прип'ятий,
Щоб, бува, не виривався знову
Де у поле, чи в діброву.
Часом може й політати
Із кутка в куток кімнати,
Чи від мисника на піч —
От, така то річ!

Р. Завадович

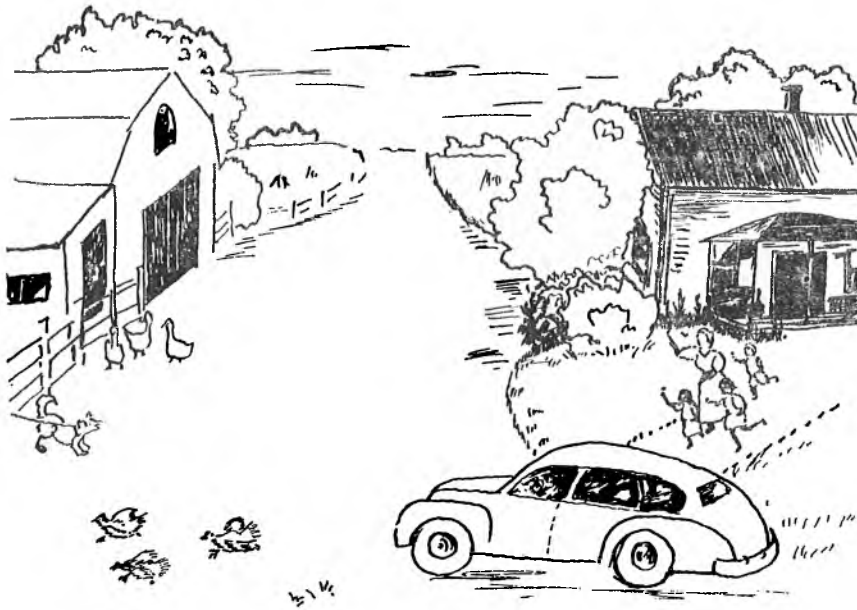
На фермі

Матуся дуже рано збудила Оленку. Протирає Оленка кулачками очі, а спати ще так дуже-дуже хочеться!

— Вставай, Оленко! Ідемо!

“Ідемо?” Куди? Ага, та ж це настали вакації! І татові і мамині і Оленчині вакації. Вчора матуся весь день готувалась у дорогу, на ферму, до тіточки Марії.

“Ідемо!” Чарівне слово геть прогнало сон з Оленчиних повік. Вже зовсім спати не хочеться. Хочеться їхати — на вакації.

А з ганку вибігають три постаті і мчаться наввипередки до авта.

Одягання, вмивання, сніданок — раз-два-три! І Оленка вже в авті. Ручки на кермі. “Ну, чому вже не їдемо?”

Тато й мама ще не винесли всіх речей до багажника, а Оленка вже трубить, “тру-ру-ру” — мовляв, відстороняйтесь усі авта й люди, бо Оленка на вакації їде.

Нарешті тато й мама готові. Тато сідає біля керми, тут покрутив, там потиснув — і авто ожило, зафуркотіло, пчихнуло.

— На здоров'я! — каже йому Оленка.

Авто рушило з місця. Вулиці, доми, церкви і авта, авта, авта. Все те мигає попри вікна, несеється кудись спереду назад. На

перехрестях вулиць кліпають великі червоні ока: стій! Змінюються на зелено: їдь! А потім з'являються довгі ряди дерев, а ще потім поля. Дихнуло свіжим повітрям. Сірою ниткою звивається автострада, а по ній, мов жучки, повзуть авта. Тут і там видно ферми з господарськими будинками, мов башти фортеці, а коло них ходять курочки та бундючні індики.

Тато звертає то направо, то наліво. Сонечко заглядає до Оленки то з одного, то знов з

другого боку. Що ж це воно сьогодні не має свого місця на небі? Чи й воно вибирається кудись на вакації?

Година, дві, три . Ниви, ліси, ріки, горби і долини . Збіжжя, кукурудза, квіти . А над усім цим так багато-багато синього неба. Ніби велике озеро обернулося униз ногами і повисло над землею.

Аж ось Мама простягнула руку і показала кудись убік. Там, під лісом, у вінку великих дерев стоїть маленька ферма. Тато повернув авто з гладкої автостради, і під колесами запищали камінчики ріні. Авто обережно пробирається польовою доріжкою. Гавкає пес на

припоні, розбігаються курочки по мураві. А з ганку вибігають три білі постаті і мчаться наввипередки до авта. За ними переваги-ваги підбігає четверта.

Оленка знає: то тітка Марія, а то її діти, дві старші дівчинки і менший опецькуватий хлопчик з неслухняною чуприною. Оленка не раз пригадувалася, як то може бути: хлопчик слухняний, а чуприна зовсім ні. Гребінь має з нею завжди багато мороки.

Оклики, вітання, обійми . І вже Оленка сидить при столі, бо чомусь в дорозі дуже зголодніла. Пе свіже молоко, що пахне справжньою коровою і квітками, що їх корова цілий день нюхає на пастівнику. Дівчатка наввипередки розповідають про свої забави та радощі, а крізь відчинене вікно чути подих лісу і щебетання пташат.

Гей, як радісно! Як цікаво! Як багато волі!

І Оленка несеється метеликом на подвіря. Дядько їде великим трактором з поля і вже здалеку вимахує до Оленки привітно своєю великою рукою.

Боже, скільки в Оленки невідкладних справ: познайомитись з собакою, відвідати курочки, качечки та індики, поглянути на молодого коника, погладити по хребті телятка, забігти до молочарні, помпнути води з криниці, і ще, і ще, і ще. Чи справиться Оленка з тим усім до вечора? Та, спасибі Христині й Маріяниці, вони всюди ходять з Оленкою, відповідають на прерізні питання: а чому, а як, а де? Христина старша за Оленку двома роками, і досить розумна, але й вона не знає, чому в телятка немає рогів. А Оленка догадалась сама: щоб телятко, як ссатиме молочко, не покололо своєї мамі-корівки.

Настає вечір, хоч дуже його не хотілося. Але, як з лісу вийшли чорні таємні тіні і обступили ферму, Оленка почула, що її вії злипаються сном.

Дітей поклали в окремі дитячі кімнати. Оленка заснула, слухаючи таємничого шуму лісу, що розповідав якусь стару, старезну казку. **Роляник**

Конгрес Міжнародної Жіночої Ради

“Жінка в атомовій добі” — такий був клич зїзду. Голова МЖР др. Жанна Едер клала натиск на мирне використання цього винаходу. Жіноцтво повинно зрозуміти велетенський переворот, що його несе з собою ця зміна і знайти своє місце в тому новому світі.

Та в промовах інших бесідниць звучало воно інакше. Фінські діячки підкреслювали загрозу цього винаходу і закликали до готовності. Голова Фінської Національної Ради пригадувала, що жіночий рух у Фінляндії підготував жіноцтво до боротьби за волю країни. А Алі Відергаймо, що промовляла на вічу для жіноцтва Гелсінкі, зясувала позицію жінки в атомовій добі, як боротьбу за людські права у світі.

Під таким кутом проходила праця в комісіях. Їх було 15, Закони і Суфразж, Мир і Міжнародні Взаємини, Фінанси, Суспільна Служба, Жіноча Праця, Міграція, Опіка над Дитиною, Преса, Виховання, Гігієна, Кіно, Радіо, Мистецтво, Житло, Домашнє Господарство.

Туди входили жінки-фахівці кожної галузі, що докладно простудіювали цю проблему у своїй країні. І в їхніх нарадах виразно зарисовувались два становища. Одне — розбудувати існуючий лад, а друге — готуватись до зудару, що неминучий.

Відповідно до того групувались делегатки. Країни, що не перейшли струсів війни як Австралія, Бразилія, Канада, Чіле, Нова Зеландія, Південна Африка, Південна Родезія, Швайцарія, Ніязаленд, Нігерія піддержували перше становище. Велике значення мали тут голоси англійських, французьких, дан-

ських, шведських та італійських делегаток, що теж були за мирною розбудовою. Інакше становище займали делегатки з Аргентини, Австрії, Бельгії, Бурми, Фінляндії, Німеччини, Греції, Індії, Голяндії, Норвегії, Пакістану, Гонг-Конгу, Ізраелю. Їхні країни не загоїли ще ран війни, і ці проблеми під час поспраду пригадували, що у світі ще миру немає.

Дуже зручне було тут становище американської делегації. Вона була настільки численна (ок. 20 осіб), що могла всі комісії добре обсадити і знаходила завжки здоровий компроміс між обома групами. Це були визначні фахівці і вироблені громадські діячки, що скоро орієнтувались у ситуації. У багатьох справах можна було наперед поінформувати їх, бо ж спільна подорож і побут у готелі давали до того багато нагод. Дві мурички в американській делегації унеможлилювали згори всякий закид про дискримінацію рас.

Велике значення мала приязність представниць ОН. Вони не брали участі в комісіях, а тільки в нарадах цілого конгресу над пропозиціями комісій. Це підносило рівень нарад, бо узгодження зі становищем ОН можна було зараз почути. Та мало своє значення також для представників ЮНЕСКО чи ЮНІСФ. Можна було завважити, що вони дуже уважно прислухались до становища кожної делегації в тій чи іншій справі. Багато перепитували й нотували. Особливо в країнах, що перейшли струси війни чи революції й які ОН охопило своєю програмою відбудови.

На цьому місці ще не можу подати резолюцій конгресу. Їх

прочитано останнього дня та взято до остаточної редакції. Та треба сказати, що вони не обмежились до мирного використання атому. Правда на це покладено великий натиск, бо всюди йде праця над використанням атомової енергії, для промислових цілей. Але в великій мірі переважило становище тих, що кличуть до готовності в атомовій добі. Тих, що втратили або можуть втратити все.

Для українського зорганізованого жіноцтва цей конгрес дав виразні напрямні. У зарисованні цих двох груп ми знайшли своє місце. Скріплюючи їх своїм запалом, ми можемо послужити їм цінним матеріалом із нашого досвіду. Бо ріст нашого жіночого руху — це одна боротьба за права жінки і права народу.

Нав'язані зв'язки треба плекатися й розбудувувати. Наша проблематика була цікава всім, коли солідно опрацьована і вміло подана — дійде на відповідне форум. Тут конгрес МЖР відкрив нам великі можливості, що про них іншим разом.

Олена Лотоцька

З АВТОРСЬКИХ ВЕЧОРІВ

У травні відбувся заходами Літ.-Мистецького Клубу у Філадельфії літературний вечір Дарії Ярославської. Огляд мистецької творчості письменниці дав Богдан Романенчук. Прочитано уривок із недрукованої ще повісті „Жінка з таємницею“.

У тому ж часі влаштував Літ.-Мистецький Клуб у Нью Йорку авторський вечір Галини Лашенко. Письменниця прочитала дещо зі своїх недрукованих нарисів.

Деклярація з приводу святкування Переяславської угоди

Роковини Переяславської угоди розворушили зацікавленню цією подією та її наслідками. Святкування цих роковин в СРСР ще більше загострило це. Появились численні статті, а то й наукові праці, що висвітлювали цей державний акт та його зловіщі наслідки. На святкування Переяславської угоди зареагували наші політики, вчені і військовики.

Глибоко відчуло кривду цього святкування також наше зорганізоване жіноцтво. Наслідки Переяславської угоди винесли впродовж трьох століть також українське жіноцтво на своїй спині. Воно, як і чоловіки, двигало ярмо неволі, що не знала пощади для ніодного члена української нації. Українська жінка перейшла поруч із чоловіком ярмо кріпацтва, боротьбу Відродження і станула поруч нього у визвольних змаганнях. Коли спинилась збройна боротьба, вона стала разом відбудувати Батьківщину, її культурні й господарські вартості. Оцей її геройський змаг надломав большевицький терор та голод 1933 р. Та українська жінка живе й діє далі в умовах большевицького режиму. Хоч вона вже не привязана кріпацьким вузлом власности до одного пана, проте її неволя може й більша: вона не має права виховати своєї дитини в засадах християнської моралі і вона не має можности боронити своїх прав чи висказати вільно своєї думки.

Оце й спонукало Світову Федерацию Українських Жіночих Організацій до акції протесту в міжнародньому жіночому світі. З приводу святкування роковин Переяславу розіслано до всіх міжнародніх організацій декларацию, яка обзнайомлювала їх із цією подією. Зясувавши наслідки, що їх мала Переяславська угода для нашого народу, декларацию закінчується таким протестом:

Українське зорганізоване жіноцтво у вільному світі підносить голос протесту проти та-

кого явного фальшування української історії. А підносить цей протест також тому, що на Україні жінка не має права творити окремих жіночих організацій, не має права висказати своєї думки і виявити своєї волі. Позірно жінка на Україні є зрівнана у всіх правах і обов'язках із мужчиною. Та в країні, де одиниця не становить ніякої цінности, в країні, де уряд виконує на своїх громадянах дикі експерименти (подружній закон), то в таких випадках падуть звичайно жертвою істоти фізично слабші.

Тепер жінка на Україні виконує при розбудові країни найтяжчу роботу. Вона брукує вулиці, вантажить на залізниці, працює в шахтах і на будовах. Ця праця є понад її фізичні спромоги і по кількох літах напевне її вичерпає. Та вона не має змоги боронитися проти такого визиску в країні, що завела у себе модерне невільництво.

Українські жінки оформили себе організаційно на еміграції. На чужих землях, користуючись повним правом даної країни, можуть висловити свою думку. Тому кличемо проти злочинного насилля над нашими сестрами! Знаючи ціну волі, звертаємо увагу вільного світу на мільйони тих, що зазнали і зазнають найгіршої неволі під большевицьким режимом. Вони позбавлені там права на власне національне життя, вони не мають змоги боротись за свої права, як їхні сестри у вільному світі.

РАДІОПЕРЕДАЧІ З РИМУ

У березні ц. р. передано через радіовисильню Рим вістку при 85-ліття Олени Кисілевської п. н. „Сімдесят літ на службі народу“ а в квітні Великодній привіт Олени Кисілевської до жіноцтва в рідному краю.

З НАУКОВОГО СВІТУ

На засіданні Історичної Секції УВАН проф. Наталя Василенко-Полонська прочитала доповідь про діяльність „Старої Громади“ в Києві.

ТОРОНТО ВШАНУВАЛО ЮВІЛЕЙ ГОЛОВИ СФУЖО

Комітет Українок Канади у Торонті створив окремий ювілейний комітет для вшанування 85-ліття народин Олени Кисілевської. На чолі комітету станула відома канадійська діячка Катерина Кравс, а до помочі їй діяли О. Онищук як секретарка, а С. Проців як фін. референтка. Дня 6. червня відбувся в залі укр. кат. церкви величавий бенкет, що стягнув всі замітні особистості Торонта й околиці. Із Вінніпегу прибула голова Комітету Українок Канади п. Марія Дима. Із промов присутніх пліла щира радість із приводу такої події та гордість, що саме українському жіноцтву в Торонті припала та честь привітати ювілятку.

ПОМЕРЛА ПРИЯТЕЛЬКА УКРАЇНЦІВ

Найстарша редакторка Нью Йорк Таймсу Анна О'Гар Мек-Кормик, що померла недавно тому, була знавцем східно-європейських справ. Вона писала про заграничну політику і її статті були уважно читані у всіх столицях. Розв'язку проблем східної Європи вона добачувала у створенні Великої України, яка лхнула б Росію на схід і творила б оборонний вал для Європи.

Під час зриву Карпатської України вона перебувала в її границях як звітодавець і посилювала до американської преси вірні й обширні звідомлення.

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

У квітні влаштував Маямський відділ Музичного Клубу Америки концерт піяністки Наталі Климкевич. У програму концерту увійшли твори Барвінського, Косенка та Нижанківського. Маямські щоденники присвятили цьому концертowi особливу увагу.

У тому ж часі виступила у спільному концерті зі співаком М. Мінським — піяністка Дарія Каранович перед публікою в Бофало. Вона майстерно відіграла Шопена, Завера, а на закінчення із українських танків Барвінського.

ІЗ ЖИТТЯ НАШИХ ЦЕНТРАЛЬ

Союз Українок Аргентини

Спорий шмат часу проминув від одних зборів до других. Союз Українок пережив важке потрясення, що спричинило відхід певної групи членок. Під цим знаком починалась нова каденція і важкі були її початки. Та управа СУА старалась усіма силами налагодити й поглибити працю. Весь тягар її несли — голова Ніна Онацька, містоголова А. Григорашук, секретарка О. Бандура, скарбничка, Н. Левицька, бібліотекарка Н. Лівша та членки Пичугіна, Омельченко і Білінська.

Що зустріла управа СУА? Як вислід громадського розбиття, як наслідок вічної сварні — повну пасивність жінок. Втечу від громадських справ і нехить до якоїнебудь громадської роботи.

Як першу напрямну — Управа взяла собі працю над збереженням дітвори. Створено дитячий клуб, в якому проходили дитячі імпрези. У звязку роботою створено при клубі дитячий фонд.

Культ. освітня робота дала ряд рефератів на актуальні теми та дві імпрези — свято княгині Ольги та вечір Івана Купала. Між рефератами можна відмітити Ольги Бандури про героїнь та голод на Україні; Л. Богацької про писанки та Н. Григорашук про княгиню Ольгу.

Звязки з іншими громадськими організаціями були дуже тісні. Зовнішні звязки піддержувала голова СУА, яка входить до управи Християнської Жіночої Організації в Буенос Айрес.

У переведеній тепер консолідації українського життя в Аргентині СУА брав чинну участь. Враз із іншими великими громадськими організаціями — Братством св. Покрови, "Відродженням", "Просвітою" та Укр. Католицьким Обеднанням — Союз Українок Аргентини відбув III конгрес У.Ц.Р. і створив спільну управу. СУА репрезентували на конгресі пп. Онацька, Бандура, Левицька і Богацька.

Можна сказати, що СУА переборов внутрішню кризу. У квітні відбулись загальні збори товариства з таким вислідом:

п. Емілія Стернюк, почесна голова, Ніна Онацька, голова, В. Білінська, містоголова, О. Бандура, секретарка, Л. Палашевська, заст. секретарки, С. Аврам, скарбничка, Т. Лівша, бібліотекарка, Л. Богацька, Л. Таурідська, Е. Послушна, членки управи, О. Левицька, О. Пичугіна, О. Двораківська заст. членок. Контр. комісія: М. Марцюк, А. Мандзій, О. Любарівська.

Обеднання Українських Жінок у Венезуелі

Венезуеля лежить у тропічному кліматі, це значить, що тут немає пір року, а вічне літо. Є тут височенні гори зі снігами, є степи, є праліси. Країна дуже багата і в останніх часах зазнає великого господарського розмаху.

По другій світовій війні тут прибуло около 5,000 українців. У Каракасі є обі наші церкви, збудовано Народній Дім. Від 1949 існує Обеднання Українських Жінок. Дня 4. жовтня 1953 відбулись чергові загальні збори. Зборами проводила др. Софія Припхан. Звіт голови зложила Евфрозина Бережна, зазначуючи, що працювала тільки пів року, бо не могла продовжувати праці через громадське розбиття. Всеж таки в тому часі влаштовано свято св. Миколая для дітей, реферат у день 1. листопада та прийнято участь у вечірці.

Хоч праця управи добре заповідалась, проте не можна було її продовжувати. Це знеохотило так жіноцтво, що з трудом удалось скомплетувати нову управу. Головою вибрано п. др. Припхан, секретаркою др. Л. Починок, скарбничкою п. Жегестовську, референткою звязків п. М. Гнатюк. До контр. комісії увійшли: пп. Бідак і Натина. Початок здавався безнадійним, бо не знати було за що братись.

Та управа твердо рішила не

відступати. Спершу вдалось особистими переговорами доповнити управу. До неї увійшли М. Мазняк і Н. Григоріїва, Н. Любинська а на голову контр. комісії п. Галина Коваль. Отже притягнуто вже більше членок до праці. Дальше звернено увагу на придбання нових членок. Знов особистими заходами вдалось приєднати 30 жінок і число членок у товаристві дійшло до 78. З таким станом уже можна було забиратись до нової роботи.

Першим старанням ОУЖ було відновити дитячий садок, що вже був давніше. Його погодилася вести досвідчена вчителька п. Мазняк. При допоміг підписних листів зібрано місячні датки на 200 боліварів, суму потрібна для існування дитячого садку. Також вдалось добре розв'язати устаткування садку. Заходами голови суспільна служба Червоного Хреста у Венезуелі подарувала садкові 36 стільчиків, 2 столи, 3 шафи і забавки для дітей. Закуплено дитячу літературу. Дня 15. грудня 1953 відбулось відкриття садку, до якого вписалось 37 дітей і вже на ялинці у січні вони пописались своїм виступом. Рівночасно з садком п. Мазняк почала вчити в суботу дітей шкільного віку.

Про дитячу коляду вже була згадка в цьому журналі. Дня 10. січня відбулось ще свято ялинки. Його відкрила голова ОУЖ, а привіт виголосив о. Григорій, настоятель УАПЦ. Дитячий хор відспівав коляди, слідувало кілька деклямацій і дитяча песня. Заля була вщерть виповнена. Всі діти дістали подарунки від ОУЖ. На свято прибула представниця Червоного Хреста. Песка їй так подобалася, що вона просила перекласти її на еспанську мову для дітей у Венезуелі.

Цей щасливий початок немов розв'язав руки. Забувся довгий час нечинности, прикристи і непорозуміння. У старанні над дітворою ОУЖ обеднано всю громаду Венезуелі. Тепер уже відкрилася дорога до дальшої праці, що про неї розкажемо пізніше.

Дорогі Союзнянки!

З далекої дороги шлю Вам ширий привіт. Свої враження з подорожі та співпраці з американською делегацією подаю на іншому місці. А тут хочу висловити Вам щиру подяку за те, що Ви зрозуміли вагу репрезентації перед чужинецьким світом, що Ви так скоро й охоче відгукнулись на наш заклик та піддержали його своїми жертвами. Завдяки Вашій готовості на форумі Міжнародної Жіночої Ради знов виринули українські справи, знов заговорили про нас. Не потребує й згадувати, як Ви підняли тим значення й повагу своєї організації.

Тішуся на скорий поворот. Покищо, як містоголова СФУЖО відвідую наших посестер в Європі, щоб вглянути в їх завдання і потреби. Та незабаром уже буду між вами, щоб поділитись особисто враженнями й осягами.

Із щирим привітом

Олена Лотоцька

НЮ ЙОРК, Н. Й.

День Матері

Як щороку відбулось свято Матері заходами Окружної Ради СУА дня 8. травня. Цього року свято відзначалось особливим змістом. Бо хоч завжди досі в ньому брала участь балетна школа Валентини Переяславець, то тепер вона приготувала окрему песку для цього свята.

Свято відкрила короткою але змістовною промовою голова Окр. Ради п. Іванна Бенцаль. „Материнське Благословення“ пера М. Понеділка відчитала п. Марія Макарушка. Мала декламаторка Марта Рожанковська віддеклямувала вірш І. Двіпрірка „Мати молодая“ А потім слідувала балетна песа, що була водночас кінцевим popisом балетної школи В. Переяславець.

Балет „Мати“ складався з 3-х частин. Лібретто написав асистент Юрій Гарасим, а музику складали пісні Гайворонського й Барвінського. Фортепіановий супровід спочивав у руках Га-

лини Котелевської. У першій дії виступає Мати (Ляля Заклинська), що турбується за здоров'я дитини і рада б зробити, щоб її дитина була здорова. Та Недуга (Іна Олійник) навідується і Мати посилає свої молитви (Марта Копач, Зоя Лебедь і Бетіна Монтейна до Бога, щоб її врятував. Врешті приходить Сон (Марта Малиновська) і огортає дитину своїм спокоєм. У другій дії Мати піклується дитиною, а в третій Мати допомагає їй влаштувати програму на День Матері. Всі ці три дії мали свою особливу думку, а всю була любов матері до дитини, тільки все виявлена на інший лад. Краса балетного танку і чудові строї дали глядачам велику насолоду

Вперше побачила наша громада, що можна пошанувати День Матері не тільки словом, чи співом, а також удуховленим, майстерним танком. Хоч майстерні виступи балетної школи загально відомі, проте цією балетною сценкою наша примабалеріна позискала собі серця матерей.

Гуртовий виступ народного танку рівнож був ефектовний, із чого теж батьки танцюючої дітвори були вдоволені.

Загально свято було успішне й помимо цілоденної непогоди стягнуло около 400 осіб.

Окружна Рада СУА в Нью Йорку на цьому місці складає балетній школі Валентини Переяславець глибоку подяку за таку гарну й оригінальну програму цього річного Дня Матері.

М. Д.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Прощання п. І. Павликовської

Дня 14. березня ц. р. зійшлися в домівці Централі представниці Окружної Ради СУА та запрошені гості. Бажали попрощати відому громадську діячку п. Ірину Павликовську, що пробула кілька місяців у ЗДА на запрошення СУА. Повернувшись із поїздки до Європи на конгрес М.М.М., п. Павликовська обхала всі Відділи СУА, складаючи звідомлення з наших успіхів на конгресі та з відвідин нашої громади у Німеччині й Франції.

Коли членки Окр. Ради й гості засіли біля стола, голова СУА п. Олена Лотоцька відкрила прощальні сходи. Вона зясувала ціль зібрання і розказала про форми співпраці, що лучили її з п. Павликовською. Центральним пунктом був тут Світовий Конгрес Українського Жіноцтва у 1948 р. і створення СФУЖО. Це стало вихідним пунктом до дальших взаємин, що розбудовують почате діло.

Скінчивши промову п. О. Лотоцька передала провід вечора в руки голови 42 Відділу п. Марії Дем'яник. Зчерги п. Дем'яник покликнула до слова учасниця Н. Олена Коломінська розказала про збереження архіву ОУЖ, п. Віра Шпаківська згадала перші початки жіночої організації в таборних умовах, п. Амалія Рублева розказала про співпрацю у Мюнхені. Промовляли також і ті, що ще не співпрацювали з п. Павликовською, як п. Оксана Генгалю, п. Зиновія Терлецька і п. Михайлина Чайковська. Представниці Відділів —

10-го (п. Середа) і 20-го (п. Я-рош) побажали нашій громадській діячці щасливої дороги та успіху в дальшій праці в Канаді. На кінці промовили представниці СФУЖО, з якими п. Павликівська тепер співпрацює та спільно намічує завдання українського зорганізованого жіноцтва. Пані Олена Чехівська розказала про спільний шлях та побажала скорого повороту до Зл. Держав. П. Наталя Пазунык згадала про спільні ділянки праці а п. Марія Юркевич згадала про переселення вдів, яке здійснилось у великій мірі завдяки п. Ірині Павликівській. П. Тетяна Горащенко розказала про свої враження із співпраці.

Промовила також п. Ірина Павликівська, для якої ці сходи були милою несподіванкою. Вона висказала своє признание для давніх імігранток на руки голови СУА п. Олени Лотоцької, за велику пророблену працю. Завдяки цій громадській зрілості можна було перевести Світовий Конгрес Українського Жіноцтва на американській землі. Тепер виявив Союз Українок Америки свою жертвенність, заступаючи патронати над школами і садками в Німеччині й Австрії і доказав своє міцне кровне споріднення з залишеними людьми. Перед СУА відкривається тепер можливість — репрезентувати українське жіноцтво й на міжпаротньому ґрунті, бо запрошення Національної Ради Жінок Америки на конгрес у Гелсенкі дає йому нагоду до того. Широю подякою за гостинність Централі і Відділів вона закінчила свою промову.

За спільною перекускою гурорили всі допізна.

Підготовка до святкування 70-ліття

Дня 27 червня Окр. Рада СУА скликала сходуни місцевих і доволіпних Відділів для підготовки святкування. Сходили відкрила голова Анна Сивуляк провела молитву, привітала відпочивальних Відділів і передала провіл зборів у руки містоголо-ви СУА п. Пушкар. Провітниця зборів зreferувала ціль, для якої

тут зійшлися. У кожному більшому нашому центрі збираються Відділи разом, щоб гідно зустріти 70-ту річницю жіночої праці. Нью Йорк, Шикаго і Дітройт уже створили підготовні комітети і намітили форму свого свята. Треба також і нам заставитись над тим.

Розвинулася дискусія над тим, чи перевести свято у формі манифестації з запрошеними чужими бесідницями, чи бенкету з програмою для своїх і чужих гостей, чи академії з музично-вокальними точками. Врешті вирінула думка, чи не перевести це в формі вчистого публичного засідання, яке провадила б окремо вибрана президія, покликуючи до слова тих, що мають виступати. Крім того обговорено інсценізацію, що її згадала на те свято Ірина Лапрівська.

Врешті вирішено створити для підготовки свята окремих комітет, до якого ввійшли: пп. Сивуляк, Качанівська, Чайковська і Генґало — від чправи Окр. Ради, а від Відділів: пп. Лемішка (10), Пазунык (20), Гаюденська (42), Терлецька (46), Бабяк (48) Марушенко (50) і Петрунцьо (52). Від 41 Відділу представниця буде подана пізніше.

Тому, що з замісцевих Відділів, окрім п. Марушенко з Бетлему, ніхто не прибув, рішено скликати незабаром другий нараду в тій справі. Учасниця

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні Збори Філії СУА

Філія об'єднує сім Відділів. На річні збори вислали делегаток тільки Відділи 5, 23, 26, 31 і 37. Ряди двох молодечих Відділів (на сході й захочі міста), неспілювані доростом, значно проорідли, тим самим підупала давня активність.

Річні Загальні Збори відбулися в днях 23. лютого п. р. в Укр. Хаті й продовжено їх дня 1. травня п. р. в Інтернаціональній Інституті.

Для 23. лютого п. р. на початку зборів секретарка Філії відчитала історію Філії і Злучених Жіноч Організацій до Альманаху 35-

літньої жіночої праці в Дітройті що має появитись друком, яку загальні збори по короткій дискусії прийняли одностайно. Після секретарка прочитала протокол загальних зборів з дня 30. квітня 1952 р., який у цілості прийнято. Виринуло питання доцільности Філії СУА. Секретарка відчитала перегляд праці Філії від 30. квітня 1952 р. по звітний день. За той час відбуло три рази самостійні збори. Крім цього Філія тісно співпрацює із Злученими Українськими Жіночими Організаціями, з ними разом відбуло 21 сходин. Дня 4. жовтня 1952 р. скликано ширші сходи, на яких вибрано Конвенційний Комітет. Уряднички Філії, які увійшли до Конвенційного Комітету, мали 10 сходин. Виглядає, що Філія мало працювала, а так воно не є. Підготовка Х. Конвенції СУА. 35-літній ювілей Злучених Жіночих Організацій, Жіноче Віче, спільний пікнік у городі Понтіак, участь у Світовому Базарі це є та праця, яку виконала Філія сама і зі Злученими Організаціями. Кінцеву відповідь дала п. О. Шустакевич-Шустер, представниця Головної Управи СУА, що саме вернулася з нарад Централі. Подала до відома, що там обговорювано, як повести працю СУА у великих містах. Прийшли до рішення, що Філії є конечно потрібні. Філії повинні мати в евіденції всі Відділи та вдержувати з ними тісні звязки. Дальше вивязалась дискусія над розмежуванням праці поодиноких Відділів і Філії.

З черги приступлено до вибору уряду. По кількох пропозиціях вибрано на голову п. Ольгу Шустакевич-Шустер, яка вибір прийняла.

Тому, що була вже пізня пора постановлено збори того дня перервати й продовжити дня 1-го травня. Постановлено оівнож щоб всі членки Головної Управи ввійшли до Філії.

Продовження зборів для 1 травня відкрила голова п. Ольга Шустакевич-Шустер. Привітала присутніх і покликвала на секретарку зборів п. Климичин О. Протокол зборів із дня 23. лютого п. р. відчитала п. Заплітна

який прийнято без заміток. — Даліше пані звітували про кількість розпроданих книжечок нагоди 250-ліття Дітройту. Стан каси є 36.82 дол. П. Козаченко звітувала про стан і кількість народніх строїв, що є власністю Філії. П. Анні Курило складаємо на тім місці щирю подяку за дар кількох шнурків коралів, намітку і гуцульський килимчик. Філія визичує ті костюми своїм членкам на репрезентативні виступи безкоштовно, нечленкам за оплатою \$5. П. Козаченко як референтка мистецтва при Філії СУА улаштувала виставку українського мистецтва в Огайо. Просить, щоб за визичення там костюмів не брати грошей, — всі на те погодилися.

По тій ухвалі приступлено до вибору нової управи, що забрало досить часу. Цьогорічні вибори проходили назагал досить тяжко. Кожна членка, певно свідома ваги завдання, перед яким стоїть цього року Філія СУА, совісно обчисляла свої сили і часові обставини, бож перед нами небуденне свято. Свято 70-ліття українського жіночого руху слід гідно відсвяткувати перед своїми й чужими. Вкінці вибрано управу в такім складі: Королишин Анастазія, містогорова; Слюсарчук Марія, рек. секр.; Цісарук Марія, фін. секр.; Ткачук Оксана, касієрка; Козаченко Ірина, мист. реф.; Хомяк Катерина, Климишин Олена, Будзол Павлина — контрольна комісія. Голова п. Шустакевич-Шустер просить вибрати ще комітет, який уложив би плян праці Філії. На пропозицію п. Хомяк щоб до комітету ввійшли всі голови Відділів і Управа Філії — усі погодилися. Передискутовано потребу організаторки, а ту функцію взяла на себе п. Королишин. Рівнож заплановано посилити кампанію членства у тому році. П. Слюсарчук має виготовити спис членок усіх Відділів.

Хоч пізня була вже пора, збори призадумались над відсвяткуванням 70-літнього ювілею українського жіночого руху. Рішено дня 17 жовтня ц. р. дати Ювілейну Академію в великій залі Інтерн. Інституту. Тією до-

рогою просимо все громадянство на наше свято, якого програму подамо свосчасно, а зокрема просимо усі установи в дні 17 жовтня ц. р. не влаштовувати ніких імпрез.

Чергове засідання управи назначено на червень ц. р. і на тім закрито річні збори.

Марія Слюсарчук

ПІДГОТОВА ДО СВЯТКУВАННЯ 70-ЛІТТЯ

На засіданні Філії СУА дня 10. червня устійнено програму 70-ліття у головних зарисах, а день святкування визначено на 17 жовтня ц. р. Комітет, зложенний із голови Філії п. Ольги Шустакевич-Шустер і пп. Козаченко, Волкер, Хомяк, Будзол мають опрацювати програму до подоби.

Філія висловила побажання до Централі, щоб з нагоди 70-ліття жіночого руху була видана брошура англійською мовою про український жіночий рух. Тому, що й другі Відділи домагаються цього, назрів момент видати її в ці великі роковини.

ЧЕСТЕР, ПА.

Свято Ольги Басараб

Заходами 2 Відділу СУА українська громада в Честер, Па. відсвяткувала вчистю 30-ту річницю смерті героїні бл. п. Ольги з Левицьких Басараб.

По закінченні Служби Божої в укр. прав. церкві о. М. Ярош відправив панахиду за упокій бл. п. О. Басараб і виголосив дуже гарну патріотичну проповідь. Під час панахиди співав церковний хор, а всі присутні Союзянки стояли в рядах посередині церкви з відзнаками, що зробило дуже гарне враження.

Святочна Академія почалася в год. 6:30 в Українськім Нап Ломі при 4-ій і Ворд вулицях. Як звичайно. Свято почато американським гимном, а потім голова 2 Відділу п. Пендох короткою промовою відкрила це свято Церковний мішаний хор під диригентурою п. О. Головацького відспівав три пісні: „Ви жертвою в бою нерівнім лягли“, „Як ви умирали“ і „Слава героям“

П. А. Гливяк виголосила дуже гарний реферат про життя, працю, арешт і мученичу смерть О. Басараб. За те, що посвятила себе для добра українського народу і за те, що високо держала прапор української державности, гине від мук і знущань катів дня 12. лютого 1924 р. Гарне враження зробив на присутніх дует, виконаний п. О. Головацьким і п. Марійкою Пастернак. Як рівнож сольоспів п. Головацького. До всіх пісень акомпаніювала п. Марійка Весплин. Славця Бродич віддеклямувала На могилі О. Басараб, а Д. Барагура і Славця Єдинак заграли соля на фортепіяні.

На свято це прибула п. Ірина Павликовська, член управи СФУЖО, і виголосила дуже гарну промову. Бесідниця зазначила, що ціла наша історія повна імен героїських жінок, що служили батьківщині. Велике імя жінки-героїні Ольги Басараб про яку українське жіноцтво рік-річно згадує з великою пошаною, стало символом невгнутости української жінки в боротьбі з окупантами. Дух її став сьогодні духом мільонів українок, які бажають побачити виволену, соборну Україну. — Смерть жінки-героїні кличе й нас до праці й жертв для спільної справи.

На закінчення свята промови парох укр. прав. церкви о. Ярош. Свято закінчено відспіванням укр. національного гимну. Після зачалася неофіційна частина свята. Це гостина для п. І. Павликовської і мила гутірка за гарно заставленими столами із кавою і печивом, яке приготвила п. М. Лаврик. Знов промовляла п. І. Павликовська. Членки привітали її оплесками намятаючи її з попередніх відвідин. У своїй промові згадала про конгрес Міжнародної Ради Жінок, що почнеться в Гелсінкі 8. червня ц. р. Голова СУА п. О. Лотоцька їде на цей конгрес як повноправна делегатка. На підготовку і на кошта подорожі делегатки кожний Відділ повинен зложити свою пожертву. Ми цю справу рішили якнайскорше полагодити. Також згадала про 70-ліття українського жіночого ру-

ху, яке припадає в 1954 р. Вже тепер ми повинні робити підготовку до цього ювілею.

Її промова викликала велике зацікавлення. Присутні подякували їй оплесками і ставили різні питання, на які п. Павликовська давала відповіді та пояснення. Голова нашого Відділу подякувала и. Павликовській за відвідини і побажала щасливої подорожі до Канади.

На цьому святі зібрано 40 дол і 12 центів, з чого 10 дол. вислали на фонд „Мати й Дитина“

Марія Івахів

Свято Матері

Як щороку, так і цього року 2 Відділ СУА в Честер, Па., відсвяткував „День Матері“.

Рано по закінченні Служби Божої в укр. прав. церкві відправлено панахиду за покійних матерей, а в год. 3-ій по полудні відправлено Молебен до Преч. Діви Марії за здоров'я матерей. По відправі членки й гості зішлись до Укр. Нар. Дому, де влаштовано Свято Матері.

Свято відкрила голова нашого Відділу п. Пецюх, а хор під проводом п. Головацького відспівав „Благословенна будь“. Потім слідував реферат п. Івахової та впровадження на сцену найстаршої матері-союзниці п. Смолин деклямація учениці Наталі Семіленко і вручення „Мамі“ квітів від нашого Відділу. Багато вітхи своїм мамам принесли малі діти: Д. Барагура, Віра Равлик, Славця Єдинак, В. Равлик Бодді Шекспір і Ю. Палуляк які виконали деякі музичні соля.

Дуже гарне враження на присутніх зробив сольоспів „Ой, не світи місяченьку“, відспіваний Марійкою Пастернак і дует „Де ти бродиш“, який вона відспівала з п. О. Головацьким. — При фортепіані п. Д. Барагура. Найбільше оживлення викликав виступ молодих хлопців і дівчат під проводом вже добре знаного з попередніх виступів молодого Теодора Торслика (Тершака). Група виконала кілька національних танців: Катерину, Гопак колом, Запорозький Герць На полі дівчата, Козачок і Бойківську Коломийку. За це їх пу-

блика нагородила довгими і рясними оплесками.

На закінчення кілька слів сказав о. Ярош і відспіванням „Христос воскрес“ закінчено свято.

БРОНКС, Н. Й.

Забава у День Матері

8. Відділ улаштував дня 15-го травня бал-забаву в честь матерей. Матерей прибуло доволі тільки батьків було замало, щоб українську маму розвеселити та подякувати їй за цілорічну її працю.

Забаву відкрила голова п. Ева Корпало, привітавши всіх матерей. Прочитала молитву, в якій прохала Всевишнього благословення для української матері в цілому світі і закінчила словами:

— А мами-союзниці, що відійшли на вічний спочинок, нехай Господь Бог милосердний прийме їх блаженні душі у своє царство небесне!

Ця молитва, яку сама голова уложила, пройняла всіх присутніх глибоким зворушенням. Тут і там біла хусточка втерла сльозу. Слідували деклямації Ліди й Христі Свистун („Україно, мій далекий краю“ і „Матінці“). Присутні нагородили їх квітами й гучними оплесками.

Забава продовжувалась при перекусці. Паски спекли членки Ева Пітяк і А. Когутанець. Квіти для матерей подарували А. Дзюма і М. Рігель. А. Сенсон подарувала на вигравку кавовий сервіс. За ці всі дарунки, як і за працю при забаві управа складає всім щире подяку.

На другий день комітет зішшовся, обрахував прихід і згідно з останнім обіжником Централі рішив вислати гроші на подорож делегатки до Гелсінкі 20 дол. Окрім того зложила на ту ціль пожертву п. К. Москалик так що разом вислали 25 дол.

А при цій нагоді бажаємо дорогій нашій голові п. Олені Лотоцькій щасливої подорожі і доброго здоров'я. Дай, Боже, щасливо виконати всі обов'язки делегатки та принести користь українському жіноцтву та українському народові! Бажаємо ща-

сливого повороту та чекаємо звіту з праці в світі.

Ева Корпало, голова

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Річні збори 16 Відділу СУА

Дня 11. квітня зішлись членки 16 Відділу. Збори відкрила голова Олена Карпьяк-Бенцаль спільною молитвою. Першою точкою був вибір президії, до якої увійшли: п. Мирослава Петришак, голова, п. Катерина Гуцал, секретарка.

Слідували звіти управи. П. Олена Карпьяк-Бенцаль, як голова, зясувала значення і користь організованої праці на терені Міннеаполісу та вичислила ряд імпрез, які Відділ перевів. Дохід із тих імпрез розподілено на різні цілі, як патронаж над школою в Авґсбурзі, ЗУАДЖКомітет, висилка пачок та шкільного приладдя для дівчорі в Авґсбурзі. Із імпрез слід згадати академію Лесі Українки, дальше Свят-Вечір для нашої громади, ялинку для дітей, жалібні сходи в пам'ять бл. п. Ольги Басараб, вишивані вечериці, участь в академії Тараса Чупринки та „Українському Дні“, де наш Відділ мав виставку народного мистецтва.

Тут треба скласти щире подяку голові й усім членкам за їхній труд і жертвенність у користь Відділу. По вислуханні всіх звітів присутні висловили це й уділили управі абсолюторію.

До нової управи увійшли: п. Олена Карпьяк-Бенцаль, голова й імпрезова реф., п. Софія Покотило, містогорова, п. Лідія Козак, секретар, п. Анна Крамарчук, касієрка, п. Олена Карпьяк, культ.-освітня реф., п. Катерина Гуцал, орг. реф. Пп. Олена Свінцицька і Анна Машталір, госп. референтки, пп. Марія Мандибур і Марія Підгайна, сусп. опіка. Контральна Комісія: пп. Галина Моцьо, Марія Іванюк, Марія Крамарчук.

По виборі голова подякувала за вибір і довіря. Відспіванням національного гимну закінчено збори.

Л. К.

Свято Матері

В неділю 16. травня ц. р., відбулося Свято Матері при Українській католицькій церкві св. Константина. Тому, що наш Відділ не має власної домівки, а наша голова місцевого Відділу, п. О. Карп'як-Бенцаль від кількох років працює невтомно з дітьми цієї громади, влаштовуючи різні дитячі імпрези, рішено й цього року святкувати при цій громаді.

Свято почалося спільною дитячою молитвою до Матері Божої за Україну. Культ-освітня референтка п. К. Гуцал опрацювала й прочитала реферат про положення української матері на рідних землях і ролю української матері тут на еміграції. Діти віком від 3-ох до 9 років під мистецьким проводом голови Відділу п. Карп'як-Бенцаль декламували з почуттям і глибоким зрозумінням, що неодному присутніх виступали слези на очах. Діти відспівали кілька пісень із виравами. В другій частині наші малі „артисти“ відіграли сценку „Мати Божа допомогла“.

Загально майже прийнято, що Свято Матері є виключно святом дітей. Та ми віримо, що невдовзі стане воно для всіх нас українців, національним святом. Бо те, що ми існуємо сьогодні як нарід, що має свою гідність і волю до життя, є заслугою в першу чергу наших жінок-матерів.

К-а Гуцал

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Річні збори 19 Відділу СУА

Дня 31. січня зійшлися членки в церковній галі. Збори відкрила голова Відділу, п. Оксана Добрянська. До ведення зборів покликано п. Ярославу Дереш, як голову, а п. Ольгу Лабу, як секретарку. По прочитанні протоколу слідували звіти управи. Секретарка п. Іванна Скопляк подала до відома, що управа відбула 10 сходин та дала перегляд листування Відділу. Культурно-освітня референтка п. Ст. Боднар звітувала про три імпрези а саме виставку народнього ми-

стецтва, показ національних страв і забаву „Маланку“. Виставку влаштовано по закінченні вечірніх курсів в американській школі дня 26. березня стараннями голови й культ.-освіт. референтки. Показ національних страв відбувся на політехніці в Трої стараннями її студента Володимира Гнатківського, а при співпраці членок Ст. Боднар і Б. Скопляк. Про обі імпрези звітували місцеві часописи. Забава „Маланка“ відбулась і: виставою, яку режисерував п. Юрчик. Управа Відділу брала участь у загально-громадському житті, вислала делегаток на всі громадські імпрези.

Друга частина праці — це допомогова акція для залишенців в Європі. Відділ вислав кілька пачок харчів за 90 дол. і одержав з коштом пересилки 28.45 дол. В порозумінні з Комітетом „Мати й Дитина“ Відділ перейняв патронат над садком у Регенсбурзі і від листопада 1953 висилає по 15 дол. місячно на ту ціль. Касієрка п. Єлисавета Антонович подала касовий звіт. Приходить Відділу виносити 594.25, розходи 454.87 дол. Бібліотекарка п. Ева Бішко подала до відома, що в бібліотеці є 226 книжок. Цього року закуплено нових книжок за 33.75 дол., однак треба би ще докупити дитячих книжок і примістити бібліотеку в церковній галі. Рішено постаратись за шафу. Голова господарської секції п. Ольга Олійник зазначає, що помимо виїзду членок, що їй допомагали, секція вислала одяг і харчі до Європи і провадила буфет на двох забавах та впорядкувала символічну могилу. Орг. референтка п. Надія Римар звітує, що придбала тільки двох нових членок, бо через брак ширших сходин не було до того нагоди.

Контролю перевели пп. Анастасія Кравс і Богданна Скопляк, знайшли книговедення в порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії.

Слідував вибір нової управи. Збори подякували дотеперішній голові й основниці Відділу п. Добрянській, яка виїжджає з Амстердаму. Головою вибрано одноголосно п. Іванну Скопляк.

Дальші члени управи: пп. Ярослава Дереш, Тетяна Бішко, Анастасія Кравс, Ольга Олійник, Тетяна Береза, Надія Римар, Ольга Лаба. Розподіл функцій мав відбутись пізніше. Устійнено кожну третю неділю місяця для сходин.

Ярослава Дереш, предсідниця

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

„Дочки України“ при праці

Згідно з поправкою до статуту вибрано додатково таких референток: Наталя Мохнацька, культ.-освітня, Катерина Шпирун, виховна, А. Крайц і М. Френкевич, суспільна служба, Марія Полевчак, господарська. Додатково до праторів: Юлія Полянська і Ярослава Голда.

Вибрані вже приступили до праці. Культ-освітня і виховна референтки почали підготовляти представлення, а госп. референтка разом із управою вложила багато труду в підготову базару. Передсвяточний базар мав великий моральний, як і матеріальний успіх. Всі членки приготували різні дрібні речі домашнього вжитку, а окрім того було печиво й їжа. Все це уложено зі смаком, так, що публіка була задоволена. В місцевій газеті явився обширний, ілюстрований допис, де описані наші Великодні звичаї. Окрім того згадана українська паска, що її спекла Параска Магдич і поданий докладний припис її. Також показ писання писанок, що його перевела п. Кінашук.

На прохання управи Відділу Т-во боротьби з раком дало доповідь та висвітлило два фільми. Прибуло 75 осіб, щоб послухати, як слідувати за своїм здоров'ям, щоб у початках запобігти цій недусі. Д-р Богдан Панасюк пояснив це українською мовою, щоб усі добре зрозуміли.

Дня 9. травня в День Матері членки нашого Відділу виступили зі своїми прапорами на співаній Службі Божій і молебні, щоб благати Всевишнього і Його Небесну Матір помічати в праці та ласки для наших сестер братів у рідному краю.

Ірина Левицька

Жінка з моєю долею

Клецьки кланцають один до одного, або до підлоги. Божедар вигукує радісно, коли вдасться добре зложити, або воркотить із незадоволення, коли виходить зле. Я дивлюся на свою світлину на письмовому столі, що її кілька років тому поклав тут Олександр. Тепер вона йому певно тут заважає, йому ввижається інше обличчя, що його він має в своїх думках, у своїй душі, але він не сміє дати його сюди. Можливо, що він носить її світлину в своєму портфелі і я сама могла б у тому переконатися, якщо б тільки поглянула туди. І раптом знову в мене нова думка. Я нагадую собі, що він тепер ніколи

не кладе його на пічному столику, як це було досі. Чому це? — питаю я сама себе. — Він не довіряє мені?... Там якась таємниця?... Таємниця... нового кохання! У мене з'являється бажання відшукати й перевірити його портфель, охота гостро, з гнівом кинути йому це в обличчя, збувати його па далі мовчанкою, а в той же сам час глибокий біль, ніби груба голка, коле моє серце. Я спитаю його — хочеться нарешті просто й щиро розв'язати цей сумнів. Але зараз я нагадую собі, що не можна ставити такого питання, якщо хочу ще шанувати сама себе.

З головної вулиці скручує у

наш заулочок повіз і раптом щораз голосніший тупіт кінських конит наближується до нашого дому. Він уривається перед входом до нашого городу і тепер я чую швидкі кроки на поспішній піском доріжці, на терасі і от за завісою осклених дверей мигає знайома постать.

— Татусь! — кричить Божедар і зрушивши одним рухом те, що з таким зусиллям будував, біжить до дверей. Я підводжуся поволі, із зусиллям, а з моїм серцем діється щось несамовите. Воно зупиняється і не хоче далі битися. Всі бажання кудись тікають і хоч якунебудь думку теж годі зловити, то проте майже

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свято Матері 23 Відділу

У новій аудиторії при гр.-кат. церкві св. Івана Хрестителя зішлись членки й гості. Голова Відділу п. Ясінська відкрила свято. Вона зясувала тернистий шлях української матері та її заслуги у відродженні українського народу. Слідувала деклямація дітей із нашої школи, яку підготували Сестри Службниці. Деклюмували Ярема Козак, Лідія Кордуба і Р. Ріско. Молода вчителька п. Драгінда вивела український танок (Лілі Ладика, Тереса Яворська, Марія Гава, Єлисавета Вайпа, Марія Сенік Наталя Лободовська). Реферат виголосила з відчуттям п. Марія Квітковська, якого присутні уважно вислухали. Реферат був добре опрацьований і тому нагородили його гучними оплесками. Як узагалі постать доповідниці може послужити прикладом співпраці нової імігрантки з давно-прибулими.

Потім Відділ дав нагороди найстаршим матерям. Перша припала п. Весоловській, матері що подарувала нам таку талановиту доповідницю, а друга п. Сидорик, що прибула на свято з трьома дочками, які є членками молодечого Відділу.

По програмі слідувала пере-

куска. Отець парох поблагословив страви і сказав кілька слів про значення матері у нашому житті. Далше голова Відділу М. Ясінська покликкала до слова гостей. Подякувала урядничкам всім членкам, що принесли домашнє печиво, працювали в кухні, принесли квіти й застелили столи.

А. Назаркевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Ювілей 41 Відділу

У малій залі Гор. Клубу засіли при накритих столах членки і гості 41 Відділу. Свято відкрила голова ювілейного комітету п. Софія Стрижак. Вона передала провід свята у руки голови Відділу п. Олени Штогрин.

Коли проведено молитву, присутні спожили смачно приготований обід. Потім „товстмастер“ покликкала до слова представника Гор. Клубу п. Дармограя, що підкреслив значення Т-ва Горожанок — 41 Відділу СУА для Гор. Клубу. Після нього промовляв представник ЗУАДКомітету п. Карбівник. Він пригадав, яку жертвению працю вложив 41 Відділ у допомогу скитальцям та які його заслуги в розвою Гор. Клубу.

Слідував звіт голови 41 Відділу п. Олени Штогрин та секретарки п. Тетяни Костик, які бу-

ли використані в попередньому числі. На закінчення цього звіту п. Штогрин пригадала гарний звичай, що Відділ обдаровує членок у 25-ліття їхнього подружжя якимсь дарунком. Та е у Відділі членки, що не зазнали того, бо їхні чоловіки померли. Тому в день 25-літнього ювілею товариства обдаровує їх управа вишиваними подушками. І п. Штогрин роздала пп. Вікторії Навроцькій, Марії Чопик, Михайлині Бриндзей, Марії Лабяк і Еві Дубас прегарно вишиті дарунки.

Слідували привіти 42, 46 і 48 Відділів враз із грошовими жертвами. На кінці промовляла голова Централі п. Олена Лотоцька. Вона зясувала спонуки що притягали колись жінок до громадської праці. Це була любов до свого гуртка, велике серце та здоровий розум. Спільно в товариствах вишколювались вони, набирали вправи і досвіду і створили могутню організацію — Союз Українок Америки, що тепер репрезентує нас перед американським жіноцтвом.

На кінці слід згадати жінок що підготовляли ювілей та вложили багато труду в цю роботу. Це були пп.: Пеленська Людвіна, Чемерис Анна, Потучко Марія, Банах Ангела, Бішко Текля і Мочернюк.

підсвідомо бється в грудях на-каз: стримууй себе, стримууй себе!

Олександр відчиняє широке двері і радісним рухом закидає назад голову, побачивши нас у своєму кабінеті. „Вірунь!“ — гукє весело і в той же час схиляєтьс я над Божедаром і підхоплює його вгору. „Що там, козаче, — питає його — переміг ворогів?“ „Так! — гордо хвалитьс я Божедар і нагадує собі клецки. Поглядає з висоти батькового росту на підлогу, але там замість принадного рисунку, мішанина кольорів і тіній, руїна, як і в моїй душі. „Нема“ каже він розчаровано і вже сповзас батькових рук, щоб переконатис я, як і коли це сталося. Олександр сміється до нього, коли він підносить здивовані очі, і підходить до мене. Я бачу близько перед собою його дбайливо виголену бороду і дві риски, які вже появилис я в кутиках його очей.

— Іду на комісію, Віро, — каже. — Заїхав тобі сказати, щоб не чекала з обідом. — Його очі всміхаються до мене, як завжди, як досі, щиро і дружньо. Але тепер я бачу в них фальш, облуду, таємницю. — Що з тобою? — питає він здивовано і вдивлюється в мої перухомі очі. Обіймає лівою рукою, правою бере за бороду й поволі повертає до світла.

Я хочу відштовхнути його. кинути якесь гостре слово, виявити поглядом усю погорду до нього, але він питає тепло, зажурено: — Хвора?

І раптом охоплює мене безмежна злість на знайому. Чого, чому говорила мені це все? Нехай би так, нехай би ще гірша правда вкралас я в моє життя але навіть вказувати його мені й колотити спокій мого серця? Хто має право гасити блиск щастя в моїх очах?

Близьке трубіння авта завершило мої думки до дійсности. Знову були переді мною гарно прикрашені вистави крамниць, а довкола мене люди, що не мали нічого спільного з моїм минулим. Деякий час я йшла без думок і вражень і таки справді бачила те, на що дивилис я очі.

Перстенці мають чудові, різно-родні камінці, так — стверджувала я перед одною виставою. Майстерно вирізьблений янголик — подивляла я далі. — Який прекрасний образ альпейського озера! — захопилас я ще деінде. — Тут узагалі маса образів. На кожному кроці. Видно гори притягають малярів своєю красою. Але який повний яскравого кольориту альпейський краєвид! Карпати не такі, Карпати спокійні, па-стелеві...

Зараз же я мала в моїх думках зелені шпилі і твердотраві полонини Карпат, пострибала споминами долиною Пруту, Черемошу і Тиси, але швидко повернулася на безкраї простори Поділля.

І знову...

На шибках вікон наліплено широкі смуги паперу, щоб вони не розлетілис я під час бомбардувань. Двері і віконні рами щільно обліплені папером, щоб не впустити до мешкань отруйних газів. Тонька копає в городі рови, в яких маємо ховатис я під час налетів. Божедар допомагає їй з великою пасолодою своєю маленькою лопаткою. Це нова забава і тим самим дуже цікава. Перед крамницями виростають черги, масла, цукру, муки і солі вже в місті немає, дрова й вугілля зникли зі складів. На раменах багатьох людей появилис я червоні хрести, майже всі несуть до дому скручені в рольку темносині папері, що ними мають при-темнити вікна у вечірніх годинах.

Олександр ходить ще до суду, але там уже, власне, все зупинилося. А втім все наше життя виштовхнене з нормальної колії, занедбана щоденна праця охопило нас першове напруження і бадьорість, ми чекаємо чогось нового й обовязково доброго.

„Війна! Війна! — несетьс я містами й селами. — Війна!“

Кожен потяг викидає нові відділи новобранців, їх різнобарвна валка крокує вулицею в супроводі плачущих жінок. Автобус міської комунікації везе замість людей пилки, сокири, дро-

ти й юхтові черевики. Щораз більше військовиків заповнює місто.

„Війна!“

Це слово вагітне у смерть, голод, хвороби і скитання людей. Це слово холодом пробігає жилами. „Від пошести, голоду, огню і війни захисти нас Боже!“ — вклали це навіть у молитву і чути, як вечорами співають у церкві. Проте, коли вона вже тут, коли не чаїтьс я за порогом, але охопила нас з усіх сторін виринає інший зміст цього страшного слова. Війна — надія на волю! Нарешті, нарешті воля для тих, що по тюрмах, хто не засланий, хто в ярмі!

— Чого нам сумувати? — питає Олександр. — Ми маємо шанси тільки на виграння. Гірше нам не може бути. Треба вірити, що війна нарешті принесе розвязку українського питання. Врешті-решт війна завжди кінчиться хаосом і цим нам треба буде покористуватис я. Іншого виходу, я особисто, не бачу.

Він може цілими годинами говорити про майбутній уряд України і конституцію, мені здається, що вона вже в нього готова і тільки чекає хвилини, щоб появилис я на світі. Київ, Львів, Чернівці і Ужгород — це столиці держави і поодиноких провінцій, що об'єднані одною волею і одним бажанням.

— Рільну реформу не буде так легко перепровадити, — міркує він. Вичаровує один за одним такі образи, що справді віритьс я, що це тільки хвилини і вони переключатьс я в дійсність. — А як назвемо тут вулиці? — питає він жартома і тепер його усміх нагадує мені малого Божедарка, коли той готує нам якусь несподіванку. — Я вже маю проєкт!

Я не можу нічого робити. Від ранку до вечора я могла б стояти в вікні і дивитис я, ні, спостерігати, підхоплювати всі позначки упадку дотеперішнього державного життя. І коли Олександр будитьс я, він неодмінно дивується, коли я не у вікні.

— Як? — вигукує він. — Ти ще не на позиції?!

(Продовження буде)

ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ

Дм. Чуб: На гадючому острові. З австралійських пригод. Мистецьке оформлення П. Вакуленка. Видавництво "Ластівка". Мельборн, 1953. Ст. 24. Ціна 45 ц.

Колись, за наших дитячих літ, ми читали про далекі країни й захоплювались їх природою. Дикі джунглі, розлогі прерії, чужа рістня, невідомі звірята. Ми мріяли про ті дивовижі й постановляли колись обов'язково провідати їх. Звісно, ці мрії розсипались, коли життя висувало інші примани. Та все лишалась приємна згадка про пригоди серед індіан чи виправи на дикі звірята.

А тепер доля розсипала нас по різних континентах та наблизилася до цих околиць. Правда, нас уже не тягне до пригод та небезпек. Але наша молодь хоче бачити й пізнавати. Дмитро Чуб зрозумів це і змалював невеличку картину з життя природи в Австралії. В осередку її стоїть юнак, що не боїться небезпек. А довкруги нього вони виринають: хижі гадюки, злюща гуана та химерні кенгуру. Книжечка дбайливо ілюстрована.

Як гарно пізнавати країну поселення саме з цього боку! Коли наша молодь оглядає її з вікон вагону чи автостради, ніколи не увійде у справжнє її життя.

Л. Б.

УСПІХ МОЛОДОЇ СКРИПАЧКИ

Скрипачка Оксана Мариняк здобула перше місце при кінцевих конкурсах консерваторії в Монреалі. Найкраща в ЗДА музична академія у Філадельфії прийняла Оксану Мариняк на дальші студії з правами повної стипендії.

ВЕЧІР МУЗИКИ 17 І 18 СТОЛІТТЯ

Літ.-Мистецький Клуб у Нью Йорку влаштував вечір старої музики, на якому Дарія Гординська-Каранович виконала фортепіанові твори давніх майстрів, а Іванна Приймова відспівала старовинні французькі пісні.

На зміну адреси треба долучити 10 ц.

ВІСТІ КОМІТЕТУ „МАТИ Й ДИТИНА“

Наші навчальні станиці в Німеччині розбудовуються. Кожна вже має постійного опікуна, що точно вплачує через Централю США свою належність. Так уже можна розпочати правильну господарку та ввести кращий рівень навчання.

В тій цілі висилає Об'єднання Українських Жінок у Німеччині своїх відпоручниць у терен. Для перевірки книговедення і господарки навчальної станиці це необхідне. Та найважливішим намаганням є виховний зміст садку чи школи.

Подаємо уривок оглядин садку у Регенсбурзі:

На моє запитання, чи діти вміють молитись Богу, всі нав-

перебій закричали, що знають молитви, які навчили їх ще вдома. На дальше запитання, що діти вміють ще — Буш Ярослав (3 і пів років) зворушливо продеклямував:

Україно, Україно,
мій рідненький краю!
Цілим серденьком своїм
я тебе кохаю!

А старший його брат Василь (4 і пів років) проказав:

Українець я маленький,
Українці батько й ненька.

Слідували дальші деклямації. Потім Анна Кучинська виконала балетний танок і всі хором заспівали Подоляночку. Дальше вивели пісеньку з рухами „Дві курочки“, а нову пісеньку „Сміється сонечко до нас“ вони щойно розучують.

На останку проспівали всі марш „Гей, там на горі Січ іде“. На запит, де вони живуть, діти не вміли відповісти. Але приємни вразила одна з прищеплених гарних навичок. Коли я роздала дітям цукерки, (на кожне припало по три) ніодне з них не кинуло на підлогу білої обгортки, а бігали кинути за піч у спеціальний кошик. Забавки є, але позичені в школі і дуже прищеплені.

Находила четверта година і діти збиралися додому. Всі стали перед образом Матері Божої і проказували:

„Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа, Амінь. Богородице Діво радуйся!“ Так тричі. А на кінець „Слава Ісусу Христу!“ І відходили додому.

Оттак проходить виховна робота наших навчальних станиць. Це щойно початок її та в тісних таборових умовах при недостатчі фахових сил — це вже є осяг.

На тому спинитись не можна. Треба змагати, до кращої їжі, до відповідного устаткування, треба підтягати навчальні сили до методичної праці. Щойно тоді зможемо вважати нашу допомогову акцію справді корисною!

Комітет „Мати й Дитина“

ВИШИВАНІ БЛЮЗКИ

З НАЙЛОНУ Й БАТИСТУ

знайдете на кожну величину

в КООПЕРАТИВІ „БАЗАР“

822-823 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Вже вийшов заходами
СФУЖО 1. випуск матерія-
лів для дошкілля

„ВЕСНА“

Вірші, оповідання,
пісні, гри, забавки

Впорядкувала М. Юркевич

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі США

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA

Translated by Percival Cundy
Foreword by Clarence A. Manning

Ціна книжки \$5.00

Замовлення приймає

**Ukrainian National
Women's League
of America, Inc.**

909. N. Franklin St. Phila. 23, Pa.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ ТА ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ

Весна 50 ц.

Літо 70 ц.

Осінь 70 ц.

Зима 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич
Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

Вже появились
казочки й віршики з „Нашого Життя“

СОНЯШНІ ДНІ

Упорядкувала Марія Юркевич
Ціна 30 центів

Замовляти в Централі СУА

Вже вийшла з друку
ілюстрована збірка віршів
К. Перелісної

Для малят – про звірят

Ілюстрації Слави Сурмач
Ціна 60 центів

Замовляти в Централі СУА
909. N. Franklin St. Phila. 23, Pa.

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE
Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA 23, PA.

УКРАЇНКИ В КАНАДІ, АМЕРИЦІ Й ІНШИХ КРАЇНАХ СВІТУ!

Читайте і передплачуйте одинокий жіночий журнал у Канаді
„ЖІНОЧИЙ СВІТ“, який видає кожного місяця Організація
Українок Канади ім. Ольги Басарабової.

„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ охоплює собою всі ділянки суспільного
життя, цікаві для українського жіноцтва. В ньому знайдете
статті на теми: культурно-освітні, виховні, організаційні, го-
сподарські й ін. Є в ньому і зразки укр. літератури та поезії.
„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ дає також поради українським жінкам із
різних ділянок життя. Для дітей є окрема частина — т. зв.
„ДИТЯЧИЙ СВІТ“, в якій, крім листа до діточок від редак-
торки, є цікаві оповідання та гарні віршики. Журнал багато
ілюстрований. Річна передплата в Канаді й Америці \$2.50.
В інших країнах \$3.00.

Висилайте вашу передплату на адресу:

WOMAN'S WORLD

P. O. Box 791 — Winnipeg, Man., Canada

ВИДАВНИЦТВО ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО“

„БАГАТО НЕБА“

оголошує передплату на нову книжку Докії Гуменної
Ще — репортаж про Америку очима новоприбульць.
„Сінерама“, передана не кольором, а словом. Орочи-
тавши цю книжку, читач відчує, що ніби він сам по-
бував у цих барвистих мандрах, а відчувши, негайно
захоче побачити власними очима всі ті дива.

Ваша передплата — одночасно й розбудова нашого
Видавництва.

Книжка матиме понад 200 сторінок. — Ціна книжки \$2.

Адреса: Адміністрація „Нашого Життя“

Видавництво Письменників „Слово“